

ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA, O.P.S.

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6208R087 Podniková ekonomika a management obchodu

Motivace studentů Škoda Auto Vysoké školy k výjezdu do zahraničí

Zuzana FEJGLOVÁ

Vedoucí práce:

Mgr. Lenka Stejskalová, MBA

Tento list vyjměte a nahradte zadáním bakalářské práce

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně s použitím uvedené literatury pod odborným vedením vedoucího práce.

Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná a v práci jsem neporušil(a) autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Mladé Boleslavi dne 24.4.2018

Vlastnoruční podpis

Děkuji paní Mgr. Lence Stejskalové, MBA za odborné vedení bakalářské práce, poskytování rad a informačních podkladů, její trpělivost a ochotu při spolupráci. Dále patří velké dík všem studentům, kteří byli ochotni zúčastnit se průzkumu a věnovali svůj čas při vyplňování dotazníků.

Obsah

Úvod.....	7
1 Studentské výjezdy do zahraničí	8
1.1 Historie vzdělávacího programu Evropské Unie.....	8
1.2 Studentské výjezdy v České republice.....	9
2 Dopady zahraničních výjezdů na zaměstnatelnost	12
2.1 Výzkum zahraničních mobilit provedený Evropskou komisí.....	12
3 Důvody k výjezdu do zahraničí	14
4 Důvody odrazující od zahraničního výjezdu.....	19
5 Škoda Auto Vysoká škola	24
6 Výjezdy studentů na Škoda Auto Vysoké škole	25
6.1 Studijní výjezdy na ŠAVŠ.....	26
6.2 Praktikantské výjezdy na ŠAVŠ	28
7 Motivace studentů ŠAVŠ k výjezdu do zahraničí.....	30
7.1 Řízené rozhovory	32
8 Důvody odrazující od zahraničního výjezdu.....	34
9 Porovnání výsledků	38
10 Návrhy a doporučení.....	42
Závěr	44
Seznam literatury	46
Seznam obrázků a tabulek.....	47
Seznam příloh	48

Seznam použitých zkratek a symbolů

EU	Evropská Unie
DZS	Dům zahraniční spolupráce
ŠAVŠ	Škoda Auto Vysoká škola
ČR	Česká republika
EIS	Erasmus Impact Study

Úvod

Cílem této bakalářské práce je analýza motivů studentů Škoda Auto Vysoké školy k výjezdu na zahraniční studijní a praktikantské pobyty a porovnání těchto zjištění s průzkumem Evropské komise. Na základě výsledků průzkumu budou stanovena doporučení pro Zahraniční oddělení a vedení Škoda Auto Vysoké školy s cílem zvýšit zájem studentů o zahraniční pobyty. Tato práce se opírá o výzkumy Evropské komise a jejich zaměstnanců, které se do hloubky zabývaly problematikou výjezdu do zahraničí nejen u studentů, ale zároveň u zaměstnanců a dalších sociálních skupin.

Praktická část práce se zabývá samotným výzkumem současné situace u studentů ŠKODA AUTO Vysoké školy, o. p. s (dále jen ŠAVŠ). Formou interview a dotazníků byly vyšetřeny jednotlivé motivy ovlivňující rozhodování studentů během zvažování pozitiv a negativ spojených s příležitostmi výjezdu do zahraničí.

V závěru práce je provedeno srovnání teoretických zjištění z dostupných zdrojů s výsledky výzkumu provedeného autorkou práce, přičemž jsou tyto výsledky okomentovány s ohledem na specifičtější a užší cílovou skupinu, kterou představuje populace studentů na ŠAVŠ v porovnání s populací studentů tvořící základnu respondentů zúčastněných v rámci programu výzkumu Erasmus Impact Study (EIS). Na základě provedeného výzkumu jsou navržena doporučení pro Zahraniční a Studijní oddělení ŠAVŠ s cílem zajistit větší zájem studentů o zahraniční výjezdy.

„Být rozhodný a odvážný, měnit to, co se změnit dá. Být trpělivý a snášet to, co se změnit nedá. Být moudrý, abys uměl rozlišit mezi tím, co se změnit dá a co se změnit nedá.“ (Démósthénés)

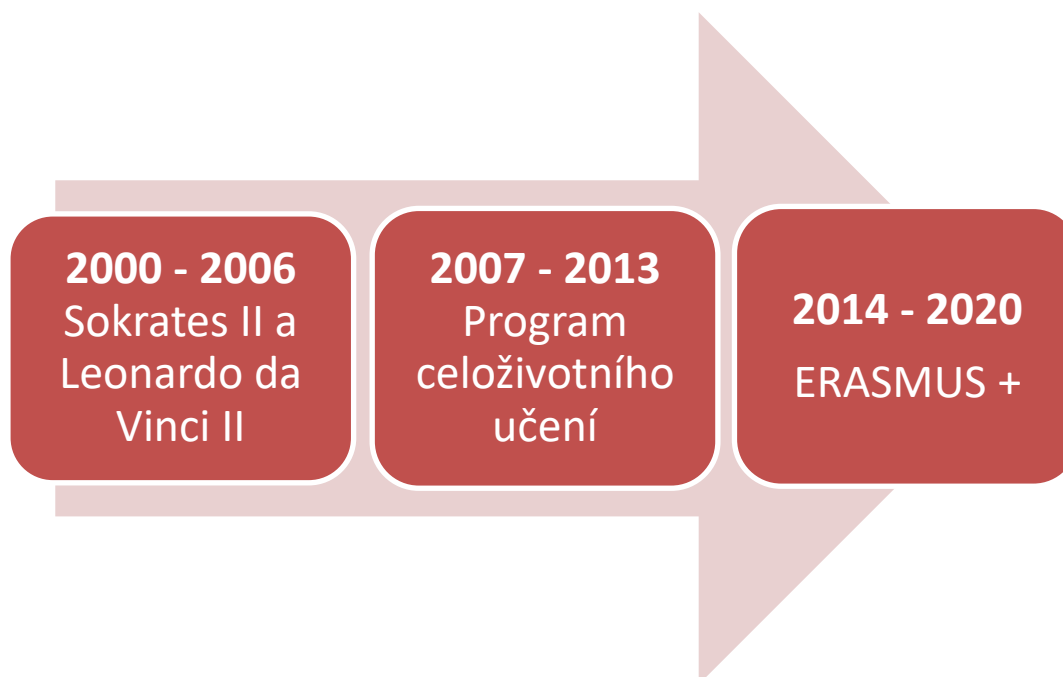
1 Studentské výjezdy do zahraničí

V současnosti většina středních i vysokých škol nabízí svým studentům možnost vyjet do zahraničí na studium či praxi a tím získat bohaté zkušenosti. V rámci vzdělávacího programu Evropské Unie je možnost studovat nebo získat praxi u firem ve státech EU, ve státech Evropského hospodářského prostoru (Norsko, Island a Lichtenštejnsko), a navíc je možnost vycestovat do Turecka a Makedonie. (Za praktickými zkušenostmi do zahraničí, 2014)

1.1 Historie vzdělávacího programu Evropské Unie

Počátek tohoto programu datujeme od roku 1987. V tomto roce se zahraničního výjezdu zúčastnilo 3 244 studentů. Od roku 1995 se možnost vyjet do zahraničí vztahuje i na učitele. Mezi roky 1997 a 2013 se zahraničního výjezdu zúčastnilo přes 3 miliony studentů. V současnosti se Evropský vzdělávací program pyšní tím, že od roku 1997 eviduje přes 300 tisíc učitelů a dalších pracovníků s vysokoškolským vzděláním. Programu se zúčastnilo přes 4 000 vysokoškolských institucí z více než 34 zemí a další vysoké školy se chtějí zapojit. (Brandenburg, 2014)

Název vzdělávacího programu v průběhu let zobrazuje obrázek níže.

Obrázek 1: Název vzdělávacího programu v průběhu let

Zdroj: zpracováno dle *Pro všechny, kteří (se) vzdělávají* (2013)

Od roku 2000 se do té doby nepojmenovaný vzdělávací program stává programem Sokrates II, jehož součástí byl i projekt Leonardo da Vinci II, pod tímto názvem program vystupoval po dobu 6 let. Na dalších 6 let byl název nahrazen Programem celoživotního vzdělávání a od roku 2014 nese název, pod kterým ho můžeme nalézt i dnes – Erasmus+, který je platný až do roku 2020.

Erasmus+, stejně tak jako předešlé názvy programu, se dělí na další 4 odvětvové podprogramy:

- Comenius – tento projekt je zaměřen na děti v předškolním věku, žáky základních škol a studenty středních škol
- Erasmus – projekt, který se zaměřuje na vysokoškolské vzdělávání
- Leonardo da Vinci – projekt zaměřený na odborné vzdělávání a přípravu mimo vysokoškolské vzdělávání
- Grundtvig – vzdělávání dospělých

Náplně dílčích aktivit jednotlivých podprogramů jsou zaměřeny tak, aby co možná nejlépe odpovídaly potřebám těchto cílových skupin a zároveň respektovaly účel vzdělávacího projektu.

1.2 Studentské výjezdy v České republice

Od roku 1998 je Česká republika součástí vzdělávacího programu. Za podpory Evropské Unie mohou studenti i absolventi vyjet na pracovní i studijní stáže do zahraničí. Na pracovní a studijní pobyty v období od roku 2007 do roku 2016 vyrazilo přes 67 tisíc studentů. Mezi pět nejoblíbenějších cílových destinací českých studentů v tomto období patřilo Německo, Francie, Španělsko, Velká Británie a Finsko. (Tým DZS, 2017)

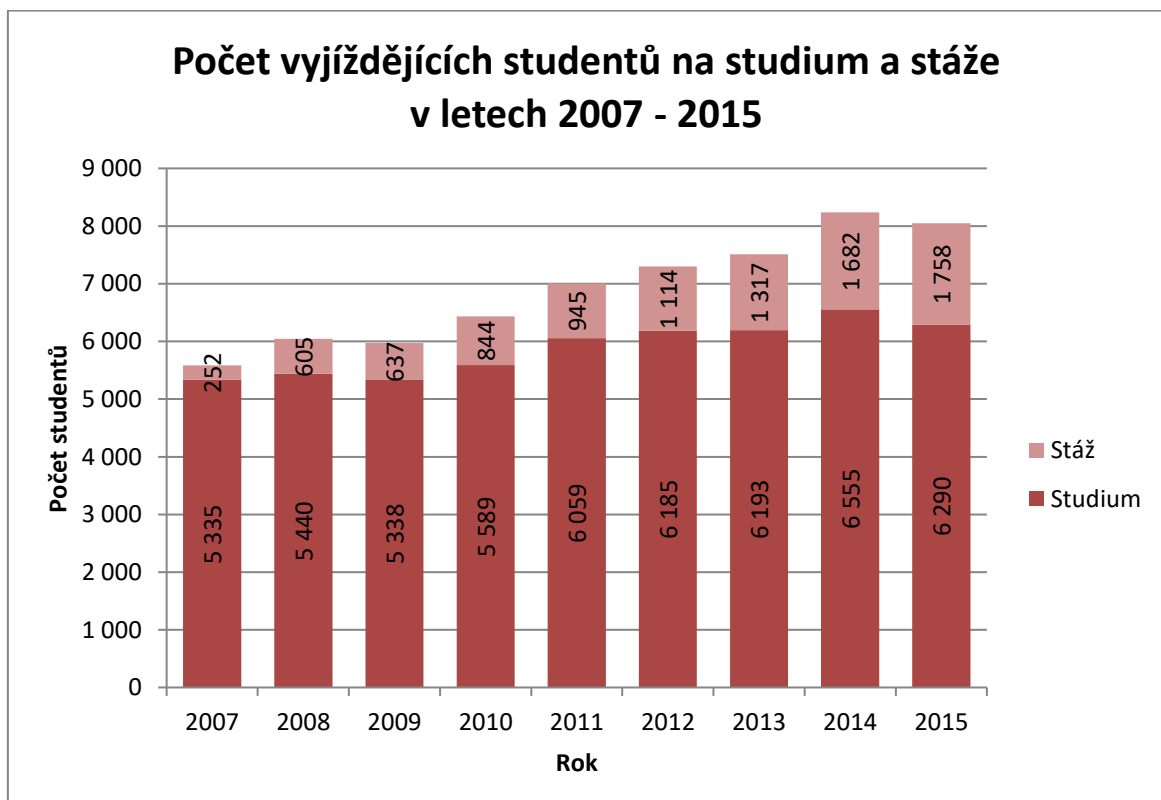
Obrázek níže zobrazuje pět nejaktivnějších univerzit v ČR, které vysílají své studenty na partnerské univerzity, do partnerských firem a zároveň přijímají studenty ze zahraničí ke studiu v České republice.

Obrázek 2: Univerzity s největším počtem vyslaných a přijatých studentů do/ze zahraničí
 Zdroj: (Tým DZS, 2017)

Prvenství v obou kategoriích si drží nejstarší a zároveň nejznámější univerzita v České republice, Univerzita Karlova.

Následující graf zobrazuje počet vyjíždějících studentů za celou Českou republiku na pracovní a studijní pobyty v jednotlivých letech.

Obrázek 3: Počet vyjíždějících studentů na studium a stáže v letech 2007–2015
 Zdroj: zpracováno dle Mezinárodního vzdělávání v obrazech a číslech (2017)

Z grafu vyplývá, že studentské výjezdy převažují nad praktikantskými. Nejvíce studentů na studijní pobyt vyjelo v roce 2014, naopak nejméně v roce 2007. To mohla zapříčinit neznalost vzdělávacího programu nebo nízké zapojení vzdělávacích institucí do tohoto programu. Co se týká výjezdů na praktikantské pobyty, největší zájem byl zaznamenán v roce 2015, kdy do zahraničí vyjelo 1 758 studentů získávat pracovní zkušenosti. Je možné, že od tohoto roku začaly mezinárodní a vnitrostátní podniky více podporovat mladé studenty v získávání pracovních zkušeností a zapojily se tak do spolupráce s vysokými školami v rámci programu Erasmus. V roce 2007 vyjelo na praxi pouze 252 studentů z celé České republiky.

Následující tabulka zobrazuje počty osob zapojených do programu Erasmus z oblasti vysokoškolského vzdělávání.

Tabulka 1: Počet osob zapojených do Evropských vzdělávacích programů z oblasti vysokoškolského vzdělávání v letech 1998–2016 v ČR

Počet osob zapojených do Evropských vzdělávacích programů z oblasti vysokoškolského vzdělávání v letech 1998–2016 v ČR	
Účastníci programu	Celkový počet výjezdů
Studenti	80 200
Stážisté	9 200
Zaměstnanci	31 600

Zdroj: zpracováno dle Mezinárodního vzdělávání v obrazech a číslech (2017)

Z tabulky vyplývá, že z celkového počtu osob v oblasti vysokoškolského vzdělávání se zahraničních výjezdů zúčastnilo 66,3 % studentů, 7,6 % stážistů, respektive se jedná o studenty, kteří vyjíždějí do zahraničí na praktikantské pobyty a zbylých 26,1 % představovali zaměstnanci, tedy vyučující a ostatní pracovníci zaměstnaní ve vzdělávacích institucích, kteří jezdí na zahraniční univerzity předávat své zkušenosti a znalosti místním studentům a zároveň přinášet nabyté zkušenosti a poznatky na domácí instituce.

2 Dopady zahraničních výjezdů na zaměstnatelnost

Zaměstnatelností rozumíme kombinaci všech dovedností, schopností a zkušeností, ale také motivaci jednotlivce, díky nimž může získat určitou pracovní pozici, udržet si své zaměstnání a v případě dobrého pracovního výkonu také dosáhnout kariérního postupu. Zaměstnatelnost je ovlivněna jak vnitřními faktory, tak faktory vnějšími, jimiž je například současná ekonomická, politická a sociální situace na trhu práce. Ta může být dále ovlivňována například imigrační politikou, složením populace (podíl obyvatel v produktivním věku), globalizací a trendy ve vývoji práce – míra automatizace, informatizace, humanizace a ekologizace práce.

Evropská společnost klade stále vyšší nároky na své zaměstnance, čímž vzniká nesoulad mezi tím, co firmy požadují a co se student učí. Cílem vzdělávacího programu je tedy posílit vazby mezi studiem a zaměstnatelností a tím ukázat, že mobilita studentů do zahraničí, a především pracovní stáže, mohou přispět ke zlepšení dovedností, které jsou dnes již standardně vyžadovány trhem práce, což může vést ke snížení míry nezaměstnanosti u mladých lidí a čerstvých absolventů.

Důležité je také klást velký důraz na spolupráci členských států EU v oblasti vzdělávání a odborné přípravy v rámci vzdělávacích programů za účelem zvýšení šancí na uplatnění mladých lidí v rámci pracovních příležitostí s využitím praktických zkušeností již z období studií. Rada EU rozhodla, že projekt Erasmus+, který byl zahájen v roce 2014 s platností na 6 let, nabízí vyšší granty a stipendia pro studenty a absolventy než předešlé programy, protože si nyní vzdělávací program klade za hlavní cíl zlepšení úrovně kompetencí, dovedností a zkušeností, které jsou nezbytně nutné a vyhledávané právě na trhu práce, přičemž vyšší granty mohou představovat silnější motivaci pro výjezd. V programu Erasmus+ je také proto zahrnuto více vysokých škol a podniků, aby vznikala dlouhodobější nadnárodní spolupráce a partnerství mezi těmito institucemi. (Brandenburg, 2014)

2.1 Výzkum zahraničních mobilit provedený Evropskou komisí

Dle Evropských ministrů měl vzdělávací program pozitivní účinky na osobní růst, zlepšení spolupráce mezi institucemi a jednotlivci a došlo ke zvýšení kvality vysokoškolského vzdělání. (Ehea.info - London Communiqué, 2007)

Studenti, kteří se zúčastnili zahraničního výjezdu uvedli, že jejich zkušenost se studiem v zahraničí jim velmi usnadnila vstup na trh práce. Důležitou roli hrála znalost cizího jazyka, ale také doba pobytu v zahraničí. Na trhu práce kontaktovali nanejvýš 20 zaměstnavatelů a shánění zaměstnání trvalo méně než 4 měsíce. Na druhou stranu zaměstnavatelé nejčastěji uvádějí, že znalost cizího jazyka je jedním z nejdůležitějších výběrových kritérií. (Engel, 2010)

Respondenti, kteří byli dotazováni, jsou přesvědčeni, že lidé, kteří za sebou mají studijní zkušenost v zahraničí jsou v lepší pozici na trhu práce oproti těm, kteří se zahraničního výjezdu nezúčastnili. Většina z dotazovaných se také domnívá, že lidé s Erasmus zkušeností mají možnost získat pracovní uplatnění krátce po ukončení studia. (Bracht, a další, 2006).

3 Důvody k výjezdu do zahraničí

Tato kapitola je věnována důvodům, proč studenti chtějí vyjíždět na zahraniční mobility a vychází již z provedeného výzkumu Erasmus Impact Study (dále jen EIS), který se uskutečnil v roce 2013. Dotazníkového online šetření se zúčastnilo 964 vysokoškolských institucí a 652 podniků ze všech zemí, které jsou zapojené do vzdělávacího programu. Výzkum se prováděl na více jak 56,5 tisících studentech, kteří se plánovali zahraničního výjezdu zúčastnit, nebo se již zúčastnili, ale také na studentech, kteří nikdy na partnerskou instituci nevyjeli, ale byly jim pokládány otázky, co by je k případnému výjezdu mohlo motivovat. Do výzkumu bylo zahrnuto i okolo 18,5 tisíce absolventů, přičemž byli dotazováni nejen absolventi se zahraniční zkušeností, ale také absolventi bez zahraniční zkušenosti. Nebylo vynecháno ani zhruba 5 tisíc zaměstnanců, kteří se v minulosti zahraničního výjezdu zúčastnili, a také ti, kteří výjezd pouze zvažovali.

Výzkum probíhal formou online dotazování (dotazníků) obsahující možné motivy k výjezdu do zahraničí, u kterých respondenti uváděli, zdali pro ně je / byl daný důvod podstatný či nikoliv. Výsledný výzkum byl následně rozdělen do tří kategorií:

- Studijní výjezdy studentů
- Pracovní výjezdy studentů
- Výjezdy pro zaměstnance

V následující části práce je věnována pozornost nejčastějším důvodům a motivům ovlivňující rozhodování studentů a zaměstnanců při zvažování možnosti výjezdu do zahraničí. (Brandenburg, 2014)

Příležitost žít v zahraničí. Zde se všechny kategorie víceméně shodly. V případě studijních výjezdů 95 % studentů uvedlo, že možnost žít v zahraničí je pro ně důležitá až velmi důležitá, v 93 % případů reagovali studenti stejně i ohledně výjezdů na praxe a 90 % zaměstnanců odpovědělo, že je pro ně taktéž důležité nebo velmi důležité využít možnosti žít v zahraničí. Žít v zahraničí může být zvláště pro studenty výzvou z toho pohledu, že se budou muset osamostatnit, žít bez pomocné ruky rodičů a většinu potřebných věcí si zařídit sami. Zaměstnanci to mohou mít složitější, protože už mohou mít svou rodinu a je těžké změnit na určitou dobu práci a přenechat dočasně svou pozici někomu jinému.

Příležitost naučit se nebo zlepšit cizí jazyk. Okolo 90 % studentů i zaměstnanců uvedlo, že je pro ně významným motivem zlepšování cizího jazyka. V případě studentů dochází k prvnímu kontaktu s cizím jazykem většinou během povinné výuky ve škole. Tento kontakt však většinou není dostatečně intenzivní k tomu, aby docházelo k významnějšímu zlepšování komunikačních dovedností. Je tomu především proto, že v případě potřeby se mohou studenti vždy uchýlit opět ke svému mateřskému jazyku. V zahraničí tato možnost není a jsou tedy nuceni najít způsob, jak sdělit nebo získat potřebné informace od svého partnera. V případě zaměstnanců spočívá výhoda především v daleko intenzivnějším kontaktu s cizím jazykem a zároveň možnosti rozšířit svou slovní zásobu v oblasti odborné terminologie.

Možnost poznat nové lidi. 89–93 procent dotázaných uvedlo, že je pro ně (velmi) důležité mít možnost potkat se a seznámit se s novými lidmi. Poznat novou osobu v zahraničí, která může pomoci cizinci se adaptovat a ulehčit tak začátky mimo domov.

Příležitost rozvíjet měkké dovednosti. Pro 90 % dotazovaných je důležitou součástí výjezdu do zahraničí rozvíjení svých měkkých dovedností. Například přizpůsobivost, tedy dovednost přizpůsobit se podmínkám v zahraničí, sžití se s místní kulturou, nebo také přizpůsobení se kolegům v práci nebo spolužákům ve škole.

Zlepšení vyhlídek na kariérní postup. V tomto případě je to pro 92 % studentů, kteří zvažovali pracovní výjezd nebo se praktikantského pobytu zúčastnili, důležitým bodem. Mít ve svém životopisu zahraniční zkušenost z jiného podniku může být výhodou oproti ostatním kandidátům na pracovní pozici. Také 89 % zaměstnanců uvedlo, že možnost zlepšení kariérního postupu je podstatným bodem, dle kterého svůj výjezd do zahraničí zvažovali.

Zvýšení šance na získání zaměstnání v zahraničí. Zahraniční zkušenost může zlepšit postavení jedince na globálním trhu práce. Velmi důležitým se tento důvod stal pro 85 % studentů, kteří již na studijním pobytu v zahraničí byli nebo studium v zahraničí zvažovali. Taktéž pro 90 % studentů uvažujících o výjezdu za praxí nebo již s pracovní zkušeností mimo domov jsou lepší vyhlídky na získání pracovního uplatnění v zahraničí důležitým faktorem.

Možnost výběru studijního programu v cizím jazyce. Tento důvod je úzce propojen s příležitostí zlepšení cizího jazyka. Studium odborných předmětů v jiném než mateřském jazyce představuje efektivní nástroj pro zlepšení jazykové vybavenosti jak pro studenty, tak pro zaměstnance, kteří mohli být vysláni do zahraničí za účelem získání teoretických znalostí a poznatků potřebných pro práci, kterou vykonávají.

Příležitost poznat různé učební postupy a metody. Každá univerzita a podnik má jiné metody pro předávání informací mezi jednotlivci a skupinami. Proto je dobré poznávat rozličné metody a postupy jak tyto informace podávat, jak je pochopit a jak si tyto postupy a metody osvojovat. Pro tuto možnost hlasovalo 87 % respondentů. Nutné je zároveň podotknout, že především pro vyjíždějící učitele a studenty získávající vzdělání v oblasti pedagogiky je tento důvod jedním ze stěžejních a představuje obrovský potenciál pro budoucí rozvoj školství.

Vhodnost délky studia v zahraničí. Pro některé lidi může být délka studia v zahraničí důležitým faktorem při výběru zahraniční univerzity, protože požadavky studentů a zaměstnanců jsou různé. Někdo chce odjet pouze na pár měsíců, někdo třeba i na rok. Jsou lidé, kteří potřebují více času na adaptaci v zahraničí, jiným zase stačí jen pár měsíců.

Kvalita přijímací instituce. Pro téměř 80 % dotazovaných zaměstnanců je nebo by bylo důležité, do jaké instituce zamíří. Také 83 % studentů, kteří vyjeli nebo by zvažovali možnost vyjet do zahraničí, uvedlo, že je důležitá kvalita přijímací instituce. S kvalitou přijímací instituce můžeme pojít i nabízené služby jako možnost ubytování, stravování, dopravy do školy nebo práce. Záleží, kde se možnost ubytování nachází, kolik je výše nájmu, jestli se jedná o byt nebo pokoj nebo zda se jedná o sdílené bydlení. Další důležitým faktorem je vzdálenost od školy nebo práce. Podstatný vliv při rozhodování tedy hraje i samotná občanská vybavenost cílové destinace a úroveň kvality a cen těchto služeb.

Příležitost vybrat si univerzitu nebo podnik. V tomto případě hrají velkou roli individuální požadavky účastníků zahraničního výjezdu. Tyto požadavky se výrazně liší s ohledem na samotný účel výjezdu. V případě studentů lze předpokládat, že preferovány budou ústavy, jejichž tituly budou mít „zvuk a váhu“ i jinde ve světě a představují určitou prestiž v oblasti vzdělávání, což následně tyto vyjíždějící

studenty odlišuje od ostatních, kteří studují „pouze“ v tuzemsku. V případě zaměstnanců lze pak hovořit především o možnosti vybrat si zaměstnavatele, který je činný ve stejné nebo velmi obdobné oblasti průmyslu či služeb, poskytuje výjimečně platové ohodnocení, benefity, možnosti ubytování a další výhody.

Zvýšení šancí na uplatnění se na domácím trhu práce. Zahraniční zkušenost může zlepšit postavení jedince na domácím trhu práce, a to z mnoha důvodů. Příkladem můžeme uvést lepší jazykovou vybavenost či nabyté praktické dovednosti a znalosti, čímž uchazeč získává nespornou konkurenční výhodu.

Příležitost absolvovat kurzy, které nejsou k dispozici v domovské instituci. Mnoho zahraničních podniků či univerzit má svou nabídku kurzů, kterou není možné absolvovat kdekoli jinde. V podniku to mohou být kurzy na zvládnání stresu, na vedení týmu či na rozšiřování počítačových znalostí programů, které jsou vedeny jinou, třeba i zajímavější formou, než jak je tomu zvykem doma. Zrovna tak různé kurzy nebo předměty na školách, které bychom na domovských univerzitách jen těžko hledali.

Úroveň podobnosti zahraničních a tuzemských programů. To můžeme v případě studentů vyjíždějících za studiem chápat tak, jak jejich domácí studijní program souvisí s předměty, které budou studovat na partnerské univerzitě. Studentům vyjíždějícím za prací by měla pracovní pozice korespondovat s tím, co studovali nebo studují, aby své teoretické poznatky rozšířili o ty praktické.

Možnost obdržení grantu z programu Erasmus. Bod, který byl důležitý pro 65 % studentů. Jsou studenti, kteří během studia nemají žádný finanční příjem, proto uvítají grant obdrženy z EU na to, aby mohli financovat vše, co je s výjezdem do zahraničí spojeno. Také 55 % zaměstnanců uvedlo, že grant v rámci programu Erasmus je pro ně důležitý. Financování pobytu v zahraničí z vlastních prostředků může být pro mnoho lidí náročné.

Dostupná podpora při hledání ubytování. V tomto případě mohou podniky svým zaměstnancům nebo praktikantům nabízet služební byty, levnější ubytování nebo pomohou při hledání ubytování. Dále lze využít zkušeností známých, kteří svou stáž absolvovali ve stejném podniku. Některé univerzity mají vlastní vysokoškolské koleje, které nabízejí výměnným studentům za nízké ceny. Pakliže studenti nemají možnosti využít příležitostí nabízených ze strany hostitelské instituce, nebo zkrátka

žádné možnosti nejsou, je nutné vyhledat ubytování svépomocí například formou podnájmu. Zde lze opět využít zkušeností lidí, kteří se výměnných programů již zúčastnili.

Možnost získání další finanční podpory ke studiu v zahraničí. Nelze ovšem opomínat ani fakt, že v některých případech hostitelské instituce nabídnou účastníkům výměnných programů další finanční ohodnocení či podporu nad rámec grantu ze strany EU.

Semestr v zahraničí s menší studijní zátěží. Pro téměř 50 % zaměstnanců je důležité, aby studium v zahraničí nebylo náročné. Může to být zapříčiněno i tím, že spousta zaměstnanců už je dlouho po studiích a vracet se zpět do tohoto režimu může být pro mnohé náročné. Pro zhruba 42 % studentů vyjíždějících za studiem je taktéž důležité, aby semestr v zahraničí byl odpočinkový. Důvodem může být strach ze studia v cizím jazyce, a proto si studenti volí spíše univerzity, kde nejsou tak náročné podmínky pro absolvování těchto předmětů

Jak je vidět z výše zmíněných příkladů, motivy pro výjezd do zahraničí mohou být a jsou velmi rozličné a tento výčet není zcela jistě definitivní.

4 Důvody odrazující od zahraničního výjezdu

Kvantitativní průzkum EIS z roku 2013 prováděl šetření na téměř 5 000 studentech, kteří se zahraniční mobility nezúčastnili. Z provedeného průzkumu vychází tato kapitola, která se věnuje právě důvodům, kvůli kterým studenti odmítli získat zkušenosti ze zahraničí. (Brandenburg, 2014)

Nejistota ohledně výše nákladů na studium v zahraničí. Pro 58 % dotazovaných jsou náklady na pobyt v zahraničí důvodem, proč nevyjet do zahraničí. Důvodem může být strach, že přidělený grant nepokryje veškeré náklady spojené s výjezdem. Dalším podstatným bodem může být neznalost ekonomické situace daného státu a strach z toho, že ceny budou v konkrétní zemi příliš vysoké.

Rodinné a vztahové důvody. Pro mnohé jedince je právě tím největším problémem vidina dlouhodobého odloučení od jejich blízkých. Ať už se jedná o přátele, rodinné příslušníky nebo partnery, představa několika měsíců strávených mimo domov může být tím hlavním důvodem, proč nestrávit semestr či dva v zahraničí.

Nedostatek finančních prostředků potřebných ke studium v zahraničí. Studium v zahraničí je na jednu stranu částečně dotováno grantem z Evropské unie, na druhou stranu jsou mnohdy náklady na pobyt zde i několikanásobně vyšší – je nutné pokrýt náklady na ubytování, stravování, dopravu a další potřeby. Pakliže student pochází ze sociálně slabší rodiny a není dostatečně zaopatřený, nemůže si i přes zmíněný grant pobyt v zahraničí dovolit.

Způsob a výše vyplácení grantu z programu Erasmus. Výše grantu závisí především na oblasti, do které se student chystá vyrazit. Pro jednotlivé evropské státy existuje pevně nastavený sazebník měsíčních příspěvků. Sazebník určuje a pravidelně aktualizuje Evropská Unie. Problém však nastává u jednotlivých organizací, které se mohou sami rozhodnout, kdy a v jaké výši budou studentům příspěvky vypláceny. V některých případech dojde k vyplacení celé částky ještě před výjezdem, v dalším případě se grant dělí na částky vyplácené v průběhu výjezdu, a někdy dojde k vyplacení až po ukončení mobility. Především poslední zmíněná varianta pak může představovat pro studenta zásadní problém a důvod k nevyjetí do zahraničí.

Nedostatek informací o programu Erasmus a jeho fungování. Chybějící informace o vzdělávacím programu se stala pro 42 % dotazovaných důvodem, proč nevyjet na zahraniční mobilitu. Mnozí nevědí, co vzdělávací program Erasmus je, jak funguje, neznají výhody plynoucí z výjezdu v rámci programu Erasmus, ani co všechno mobilita obnáší. Tento důvod je zapříčiněn především nedostatečnou aktivitou v některých vzdělávacích institucích, kde kupříkladu chybí kompetentní zahraniční oddělení, které tyto informace poskytuje a samotné výjezdy zprostředkovává.

Účast na výjezdu v dalších letech. Průzkum se prováděl v roce 2013 a 41 % účastníků dotazníkového šetření uvedlo, že v současnosti vyjet do zahraničí nechtějí, protože to plánují v budoucnu. To může znamenat, že studenti plánují studium či praxi v zahraničí v navazujícím magisterském programu nebo až po skončení studií. Studenti také mohou odkládat svůj výjezd do zahraničí do doby, než si budou jistí svými jazykovými dovednostmi a případně se lépe připraví na výjezd mimo svůj domov.

Nesoulad mezi studovanými předměty v domácí a zahraniční instituci. Důvodem neúčasti na zahraničním výjezdu může být i nesoulad mezi předměty, které se vyučují na domácí a zahraniční univerzitě. Buď se jedná o předměty mimo obor anebo předměty nenavazují na to, co doposud studovali.

Pracovní povinnosti v zemi původu. Jsou studenti, kteří již během studia pracují buď na částečný nebo plný úvazek a jsou vázáni pracovní smlouvou. Kdyby odjeli do zahraničí na delší dobu, mohlo by se stát, že jejich pracovní poměr bude rozvázán a oni by tak přišli o svou pracovní pozici, kterou si vybudovali a nikdo jim nemůže zaručit, že po návratu ze zahraničí bude daná pozice k dispozici.

Neznalost vzdělávacího systému v zahraničí. Toto je další důvodem pro 38 % studentů, proč se výjezdu do zahraničí nezúčastnit. Každý stát a každá vysokoškolská instituce má jiný systém vzdělávání. Jsou vysoké školy, které mají týdenní blokové výuky nebo semestrální kurzy, po kterých se plní závěrečné zkoušky. Někde stačí absolvovat pouze písemný klasifikovaný zápočet, jinde je potřeba složit závěrečnou zkoušku, která se může skládat nejen z písemného testu, ale také z ústní části. Vezmeme-li navíc v úvahu fakt, že jsou veškeré tyto zkoušky

vykonávány v cizím jazyce, může to v mnohých studentech vyvolávat obavy z neúspěchu.

Možné potíže s uznáváním kreditů na své univerzitě. Pro více než 38 % studentů je důvodem pro nevyjetí do zahraničí fakt, že některé předměty odstudované v zahraničí nemusí být uznány i na jejich domácí univerzitě, čímž může dojít k situaci, kdy student sice již předmět odstudovaný má, ale je nucen ho znovu opakovat i doma. V důsledku toho se pak může stát, že pro jeho absolvování musí prodloužit své studium. Především na soukromých školách je toto prodloužení spojeno mnohdy s nemalými finančními náklady.

Problém při hledání vhodných institucí nebo studijních programů v zahraničí. Najít vhodnou vysokou školu se správným studijním programem může být časově náročné, a také ne vždy úspěšné. Je důležité najít odpovídající studijní obor v zahraničí tak, aby korespondoval se studijním plánem na domácí vysoké škole. Pro tyto účely mají naštěstí mnohé vysoké školy partnerské dohody, přičemž se jedná o školy, jejichž studijní programy se víceméně shodují a ve většině případů tak není problém s uznáním odstudovaných předmětů.

Nejistota ohledně kvality studia v zahraničí. Pro 35 % studentů je zásadním bodem také kvalita studia. Tj. úroveň akademického sboru (jejich vzdělání, zkušenosti, praxe v oblasti vzdělávání, ale i praktické zkušenosti, které jsou následně předávány studentům), zázemí pro výuku, studijní osnovy, výukové praktiky a mnohé další. Velkou důležitost také může mít věhlas samotné univerzity. Pakliže nabídka partnerských institucí nezahrnuje žádné možnosti, které by ve výše zmíněných bodech splňovala nároky a požadavky studenta, může být i toto důvod, proč možnosti výjezdu do zahraničí nevyužít.

Nedostatečná znalost cizího jazyka, ve kterém by studium v zahraničí probíhalo. Představa studovat v jiném než mateřském jazyce je pro 35 % studentů důvodem, proč zůstat studovat na současné vysoké škole. Pro některé studenty je obtížné studovat ve svém mateřském jazyce kvůli vyšší obtížnosti studovaných předmětů a představa studia v cizím jazyce je tudíž neakceptovatelná. I pro jazykově dobře vybavené studenty mohou být některé předměty jednoduché a další představovat velký oříšek.

Ubytování v zahraničí. I v tomto případě se přístup a možnosti jednotlivých zahraničních univerzit mohou výrazně lišit. Některé poskytují příjíždějícím studentům rozličné možnosti ubytování (od vysokoškolských kolejí, přes různé prostory v rámci školy až po zvýhodněné ceny v ubytovnách), jiné však tuto možnost nenabízejí a student je nucen hledat ubytování na vlastní pěst. Toto pak může představovat poměrně velký problém, pokud je univerzita lokalizována ve středu města nebo se v okolí nenachází žádné možnosti ubytování. Velmi důležitá je následně i cena, která může být mnohdy příliš vysoká, nebo je sice nízká, ale ubytování je příliš daleko od instituce a student je následně nucen platit často nemalé částky za dopravu.

Vysoká konkurence pro získání grantu z programu Erasmus. Tento problém se týká především univerzit s vyšším počtem studentů. Počet možných udělených grantů je limitován, a aby mohlo docházet k jejich spravedlivého rozdělování, instituce si stanovují kritéria (prospěch, počet získaných kreditů, úroveň cizího jazyka a jiné), dle nichž dochází k alokaci těchto grantů. Tato kritéria jsou pro studenty veřejně dostupná a někteří z nich bohužel vědí, že tyto podmínky nespĺňují, a tudíž bez vidiny finanční podpory nemají o výjezd zájem.

Neznalost výhod studia v zahraničí. V tomto případě se většinou jedná o nedostatečné množství aktivit vyvíjených především ze strany domácí univerzity. Studenti nejsou informováni o výhodách a možnostech plynoucích ze studia v zahraničí, tudíž nejeví zájem o studium mimo svůj domov.

Kompletní studium v zahraničí v budoucnu. Studenti mohou mít naplánované, jak jejich vysokoškolské studium bude vypadat. Je možné, že spousta z nich si chce projít bakalářské studium v tuzemsku a magisterské studium následně absolvovat v zahraničí. V době, kdy se výzkum prováděl, mohli studenti z tohoto důvodu zamítnout možnost studovat jeden či více semestrů v zahraničí.

Nedostatek studijních programů v angličtině. Znalost anglického jazyka je v dnešní době důležitá. Většina komunikace mezi zahraničními institucemi a nadnárodními společnostmi probíhá právě v angličtině, což může být důvodem, proč studenti chtějí studovat v anglickém jazyce na zahraniční univerzitě. Některé univerzity mají však pouze málo vybraných předmětů, které se vyučují v anglickém jazyce, a proto studium zde není pro studenty tak atraktivní. Ačkoliv se studentům

může cílová destinace i studijní program líbit, stěžejní pro ně je právě studium v angličtině, a pokud univerzita nemá dostatek předmětů vyučovaných v anglickém jazyce, studenti se raději rozhodnou nevyjet.

Nesoulad akademického roku v zahraničí a doma. 31 % studentů uvedlo, že nesoulad mezi akademickými roky doma a v zahraničí je důvodem, proč nechtějí vyjet do zahraničí. Může to být zapříčiněno tím, že některé univerzity mají studium rozdělené na semestry, jiné na trimestry, jinde jsou blokové výuky nebo intenzivní kurzy. Z tohoto důvodu je nemožné spojit či plynule navázat se studiem v zahraničí, protože na domovské univerzitě může probíhat zkouškové období, kdežto na vybrané partnerské univerzitě právě začíná trimestr.

Nemožnost výběru vysokoškolské instituce v zahraničí dle osobních preferencí. Každý má své představy nebo preference o škole v zahraničí, kde by chtěl studovat. Je možné, že vybraná univerzita není v seznamu partnerských institucí domácí vysoké školy, tudíž není možnost na této univerzitě studovat. Další možností je, že se univerzita nachází mimo EU a grant se na tuto univerzitu nevztahuje. Důvodem může být i to, že vybraná univerzita není zapojena do výměnného programu, tedy zahraniční studenty nepřijímá.

Délka studijního pobytu v zahraničí. Tento bod je postaven na individuálních preferencích každého studenta. Někteří preferují výjezd pouze jednosemestrální, druzí zase nemají problém vycestovat do zahraničí na delší dobu, ať už z důvodu cestování, poznávání cizí kultury nebo zlepšování jazykových dovedností. Hostitelské univerzity mají však v tomto případě pevně stanovenou délku výměnného pobytu, což ne vždy musí být pro studenty atraktivní a přijatelné.

Nejistota přijetí na zahraniční univerzitu. Studenti podají přihlášku na studium v zahraničí, ale zahraniční univerzita může jejich žádost zamítnout z různých důvodů. Příkladem může být špatná úroveň cizího jazyka, nevhodnost studijního programu nebo také nevyhovující dosažené výsledky z domovské instituce. Toto je pro 14 % studentů důvodem, proč se o výjezd do zahraničí ani neucházejí.

Důvodů, proč nevyjet na studium do zahraničí může být daleko více a u každého jednotlivce se demotivující faktory mohou různit. Proto je třeba si jasně určit výhody a nevýhody studia v zahraničí, definovat váhy jednotlivých aspektů a teprve následně na základě důkladného zvážení učinit rozhodnutí.

5 Škoda Auto Vysoká škola

Škoda Auto Vysoká škola se nachází v Mladé Boleslavi, v oblasti Vzdělávacího centra Na Karmeli. Název Na Karmeli je odvozen od hory Karmel měřící 546 metrů nad mořem, jež je nejvyšším bodem horského pásu západně od Biblického Nazaretu. Tento název pravděpodobně pochází z druhé poloviny 15. století. (Herčík, 2010)

Karmel byla již od pradávna spojována se vzdělaností v Mladé Boleslavi. Za „zlatý věk“ Karmele můžeme označit již 15. století, kdy se zde usadila Jednota českých bratří, která vybudovala bratrský dům, jehož součástí byl špitál, bratrská škola a později také tiskárna. (Herčík, 2010)

Vzdělávací centrum Na Karmeli bylo otevřené v roce 2007. Během výstavby tohoto centra byl také zrekonstruován historický objekt bývalého kostela a kláštera. Kostel sv. Bonaventury je dnes slavnostním místem Vzdělávacího centra Na Karmeli a pořádají se zde slavnostní akce jako jsou promoce, imatrikulace, koncerty, výstavy a mnoho dalšího.

ŠAVŠ je soukromou vysokou školou, která byla založena v roce 2000, ale ve Vzdělávacím centru Na Karmeli působí od roku 2007. Jedná se o jedinou vysokou školu v ČR, která byla založena nadnárodní společností, tedy společností Škoda Auto a. s. Obory na této škole spojují ekonomické vzdělání s technickým základem, což je na této škole unikátní. Absolventi tak mohou pracovat na ekonomicko-technických pozicích. Škoda Auto Vysoká škola nabízí 4 bakalářské programy, 4 navazující magisterské programy a nově od prosince 2017 nabízí i MBA program.

ŠAVŠ se také může pyšnit tím, že její výuka probíhá nejen v češtině, ale je možnost studovat předměty také v anglickém jazyce. Další unikátností, kterou je třeba vyzdvihnout, je povinná jednosemestrální praxe v bakalářském stupni studia. Škoda Auto Vysoká škola se snaží o to, aby její absolventi měli nejen teoretické poznatky, ale také ty praktické. ŠAVŠ spolupracuje s mnoha tuzemskými podniky, ale je také zapojena do programu Erasmus a nabízí svým studentům možnost absolvovat praxi či studium v zahraničí.

6 Výjezdy studentů na Škoda Auto Vysoké škole

Škoda Auto Vysoká škola je zapojena do evropského vzdělávacího programu Erasmus+ (dříve Sokrates) od roku 2005. Každý rok se do tohoto programu zapojují studenti jak bakalářského, tak navazujícího magisterského studia, ale také zaměstnanci ŠAVŠ. (savs.cz – Erasmus, 2017)

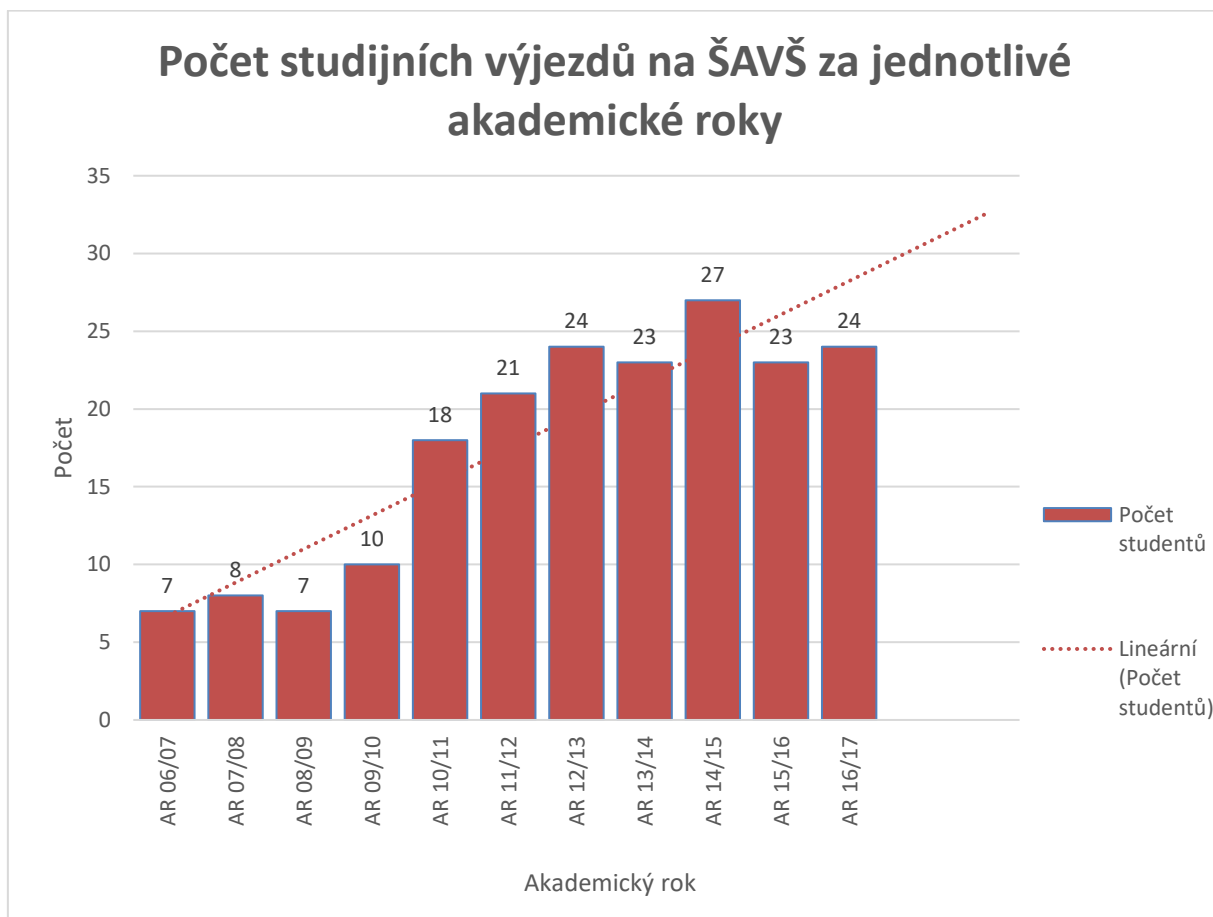
V rámci výměnného programu Erasmus+ tuto školu navštěvují i studenti z partnerských univerzit po dobu jednoho nebo dvou semestrů. Každoročně se do studia na ŠAVŠ zapojí několik desítek zahraničních studentů.

V současnosti se ŠAVŠ může pyšnit více jak 50 partnerskými univerzitami, kam může vyslat své studenty a zároveň z těchto institucí může studenty přijímat. Mezi velmi oblíbené cílové instituce patří německá univerzita Regensburg University of Applied Sciences nebo rakouská univerzita University of Applied Sciences Upper Austria. ŠAVŠ každoročně uzavírá několik dalších partnerských smluv a rozšiřuje svá partnerství o další instituce. Mezi významné podniky, kteří pravidelně přijímají naše studenty na praxe patří Bentley Motors Ltd., Audi AG, Škoda Auto Deutschland GmbH, a mnoho dalších. Výběr partnerských podniků však sahá i daleko za hranice EU. Možno vyzdvihnout partnerský podnik Volkswagen Shanghai v Číně nebo Volkswagen Pune v Indii. Studenti tedy mají široké spektrum výběru instituce, kde je možné absolvovat pracovní stáž. (savs.cz – Partnerské instituce, 2017)

Další chloubou ŠAVŠ je Double Degree program, který spočívá v absolvování jednoho či dvou semestrů na partnerské univerzitě, a student po splnění požadavků daných studijními programy získá příslušný akademický titul nejen na domovské, ale i na zahraniční instituci. Od akademického roku 2010/2011 je možné tento společný program absolvovat na rakouské vysoké škole University of Applied Sciences Upper Austria v bakalářském i navazujícím magisterském studijním programu. Další partnerskou univerzitou, kde se dá v současnosti v rámci Double degree programu získat bakalářský stupeň vzdělání, je finská vysoká škola Seinäjoki University of Applied Sciences. (savs.cz – Double-degree program, 2017)

6.1 Studijní výjezdy na ŠAVŠ

O možnost studovat jeden semestr v zahraničí je velký zájem. Za posledních 11 let se studijních výjezdů zúčastnilo 192 studentů, kteří vyrazili studovat na partnerské univerzity po celé Evropské Unii.

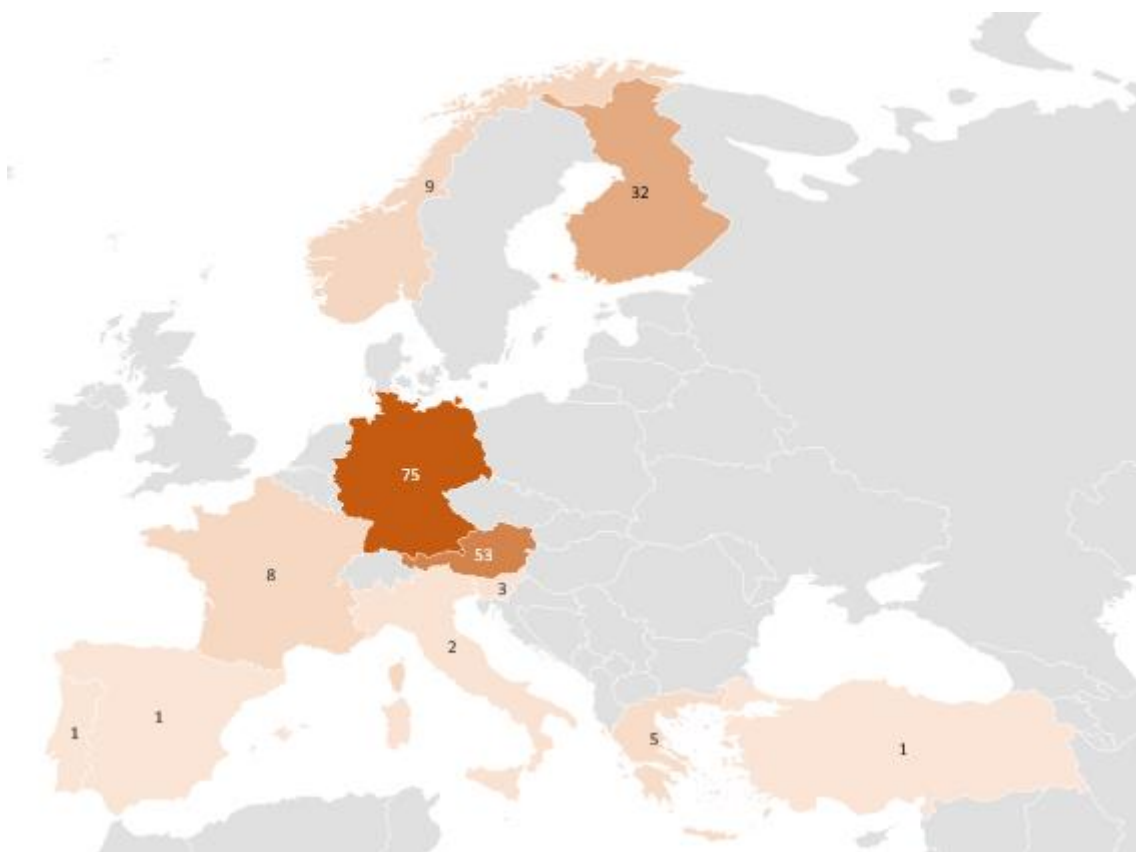
Obrázek 4: Počet studijních výjezdů na ŠAVŠ za jednotlivé akademické roky

Zdroj: zpracováno dle interní dokumentace Zahraničního oddělení ŠAVŠ (2017)

Na grafu výše je patrné, že se počet studentů, kteří jedou za studiem do zahraničí, zvyšuje. Nejvyšší účast Zahraničního oddělení ŠAVŠ zaznamenalo v akademickém roce 2014/2015, kdy na studijní pobyt vyjelo 27 studentů. Dům zahraniční spolupráce taktéž v roce 2014 a 2015 zaznamenal nejvyšší počet zúčastněných studentů na studijních výjezdech za celou Českou republiku. Nejmenší účast studentů na studijních pobytech byla v akademickém roce 2006/2007, což mohlo způsobit zavádění vzdělávacího programu na ŠAVŠ, a tudíž i neznalost a neinformovanost o možnosti vyjet za studiem do zahraničí. Na základě zobrazeného lineárního trendu předpovědi v intervalu 2 následujících let, lze

předpokládat, že počet studentů, kteří vyjedou na studijní pobyt, se bude neustále zvyšovat.

Studenti nejčastěji vyjíždí za studiem do sousedních států ČR, ale jsou i takoví studenti, kteří odjíždí tisíce kilometrů od své domoviny. Na obrázku níže jsou vidět destinace, kde naši studenti za posledních 12 let studovali.

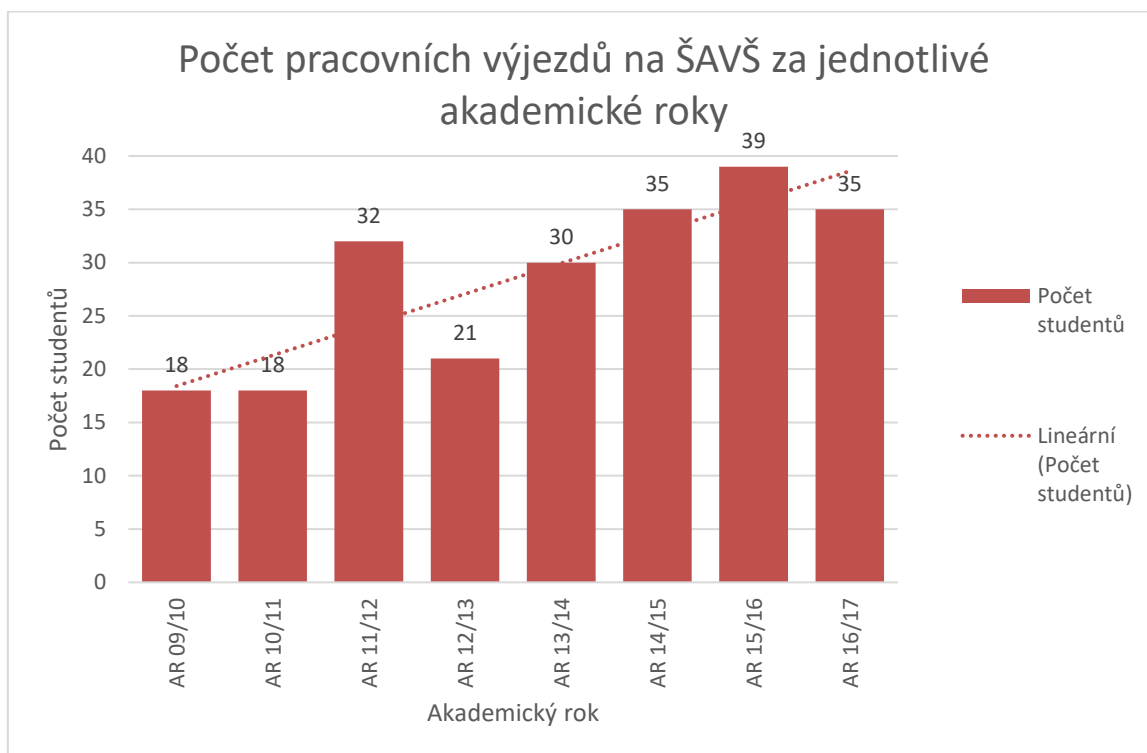
Obrázek 5: Mapa studijních destinací

Zdroj: zpracováno dle interní dokumentace Zahraničního oddělení ŠAVŠ (2017)

Na mapě lze vidět, že nejčastěji studenti vyjíždí studovat do sousedního Německa. Od akademického roku 2006/2007 zde studovalo 75 studentů. Celkem má ŠAVŠ 11 partnerských kontraktů s německými univerzitami, což mohlo vést k tak vysokému zájmu studovat právě v této oblasti. Druhou nejčastěji navštěvovanou destinací je Rakousko, což může být zapříčiněno místní univerzitou, kde je možnost studovat v rámci Double Degree programu. Za zmínku určitě stojí i Finsko, kde je pouze jedna partnerská univerzita, která taktéž nabízí možnost Double degree programu, proto sem za posledních 12 let zavítalo více než 30 studentů ze ŠAVŠ.

6.2 Praktikantské výjezdy na ŠAVŠ

V rámci bakalářského studia na ŠAVŠ je povinnost absolvovat jednosemestrální praxi z důvodu nabytí praktických zkušeností a osvojení těch teoretických. Studenti mohou pracovat nejen ve firmách po celé ČR, ale mohou také vycestovat do zahraničí. Mezi akademickými roky 2009/2010 a 2016/2017 vyjelo do zahraničí pracovat téměř 230 studentů jak z bakalářského, tak z navazujícího magisterského studia. Graf níže zobrazuje za jednotlivé akademické roky počet studentů, kteří vyjeli do zahraničí za pracovními zkušenostmi.

Obrázek 6: Počet pracovních výjezdů na ŠAVŠ za jednotlivé akademické roky

Zdroj: zpracováno dle interní dokumentace Zahraničního oddělení ŠAVŠ (2017)

Z grafu vyplývá, že největší účast na pracovních výjezdech byla v akademickém roce 2015/2016, kdy se do zahraničí vydalo téměř 40 studentů. Velká účast byla i v akademických rocích 2014/2015 a 2016/2014, kdy do zahraničí vyjelo 35 studentů získávat pracovní zkušenosti. Dle grafu lze předpokládat, že počet studentů, kteří vyjedou na zahraniční praxe, se bude neustále zvyšovat.

Je spousta podniků, která každoročně přijímá studenty ze ŠAVŠ na pracovní stáže, aby nabyli potřebných znalostí a zkušeností. ŠAVŠ spolupracuje s desítkami firem, které z velké části působí v automobilovém průmyslu. V tabulce níže je výčet všech států, které v rámci své praxi studenti navštívili.

Tabulka 2: Nejoblíbenější destinace studentů ŠAVŠ při výjezdu za prací v letech 2008–2017

Nejoblíbenější destinace studentů ŠAVŠ při výjezdu za prací v letech 2008–2017	
Velká Británie	104
Německo	71
Španělsko	15
Slovensko	15
Irsko	6
Švédsko	5
Nizozemsko	2
Polsko	2
Slovinsko	2
Itálie	2
Finsko	1
Rakousko	1
Rusko	1
Čína	1

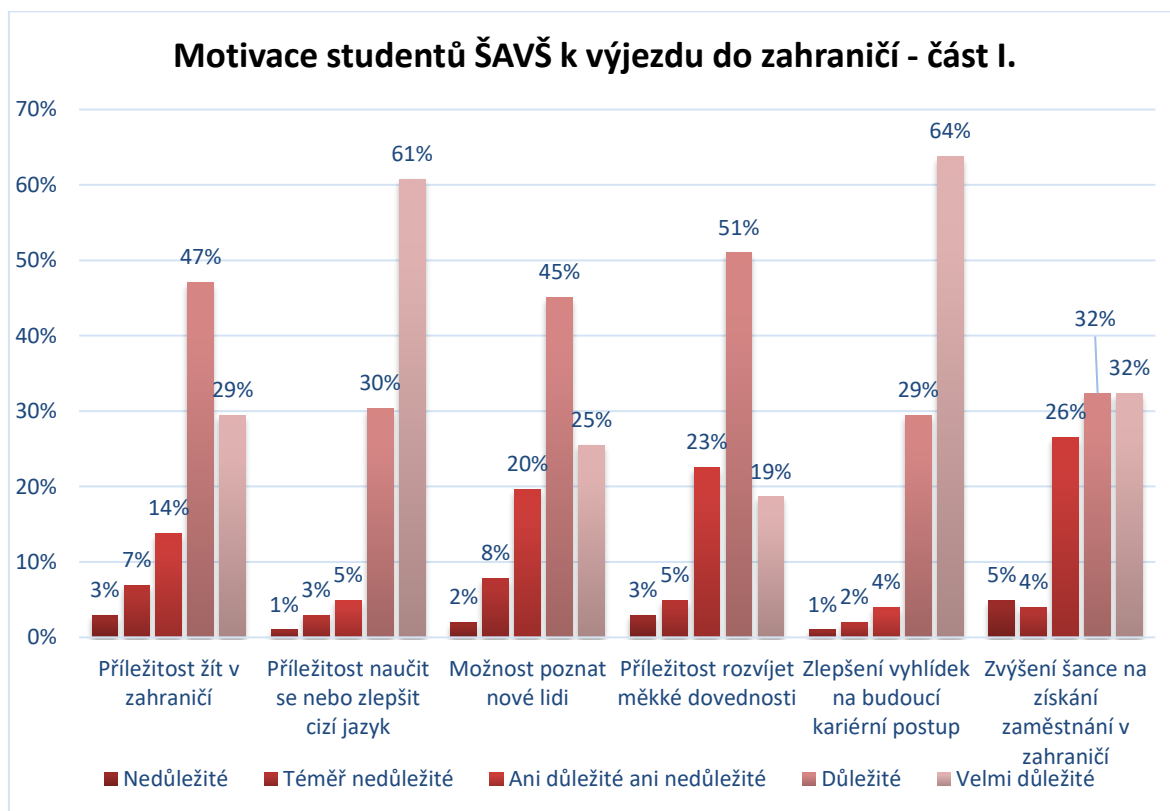
Zdroj: zpracováno dle interní dokumentace Zahraničního oddělení ŠAVŠ (2017)

Z tabulky vyplývá, že studenti za praxí nejčastěji vyjíždí do Velké Británie. Do Anglie studenti jezdí především do známého podniku Bentley Motors Ltd., který se ŠAVŠ spolupracuje již několik let a vzájemná spolupráce je oboustranně velmi prospěšná. Nesmíme opomenout ani Německo, které je velmi oblíbené nejen pro studijní, ale i pro pracovní pobyty. Společnost Audi AG v německém Ingolstadtu i Škoda Auto Deutschland GmbH ročně přijme několik studentů, kteří zde mají možnost rozvíjet své schopnosti a dovednosti. Za posledních 9 let vyjelo 15 studentů pracovat do Španělska, většina z nich na Mallorcu do hotelu Gran Hotel Sol Net, který nabízí stážistům nejen výbornou pracovní zkušenost, ale také krásné prostředí u moře. Raritou je jeden student, který navštívil v rámci své praxe vzdálenou Čínu. Po dobu jednoho semestru poznával místní kulturu a získával pracovní zkušenosti.

7 Motivace studentů ŠAVŠ k výjezdu do zahraničí

Pro zjištění motivace studentů bylo využito dotazníkové online šetření. Tato forma šetření byla určena skupině studentů, kteří již na zahraničním výjezdu byli nebo tuto možnost zvažují do budoucna. V dotazníku byly vypsány všechny motivy, které jsou zmíněné v teoretické části. Studenti pak volili na škále důležitosti od nedůležitého až po velmi důležité jednotlivé motivy na základě vlastní zkušenosti. Struktura dotazníku na motivaci k výjezdu je přiložena v příloze. Bylo osloveno 946 studentů ŠAVŠ, jak z prezenční, tak kombinované formy studia. Dotazníkového online šetření se zúčastnilo 102 studentů ze ŠAVŠ.

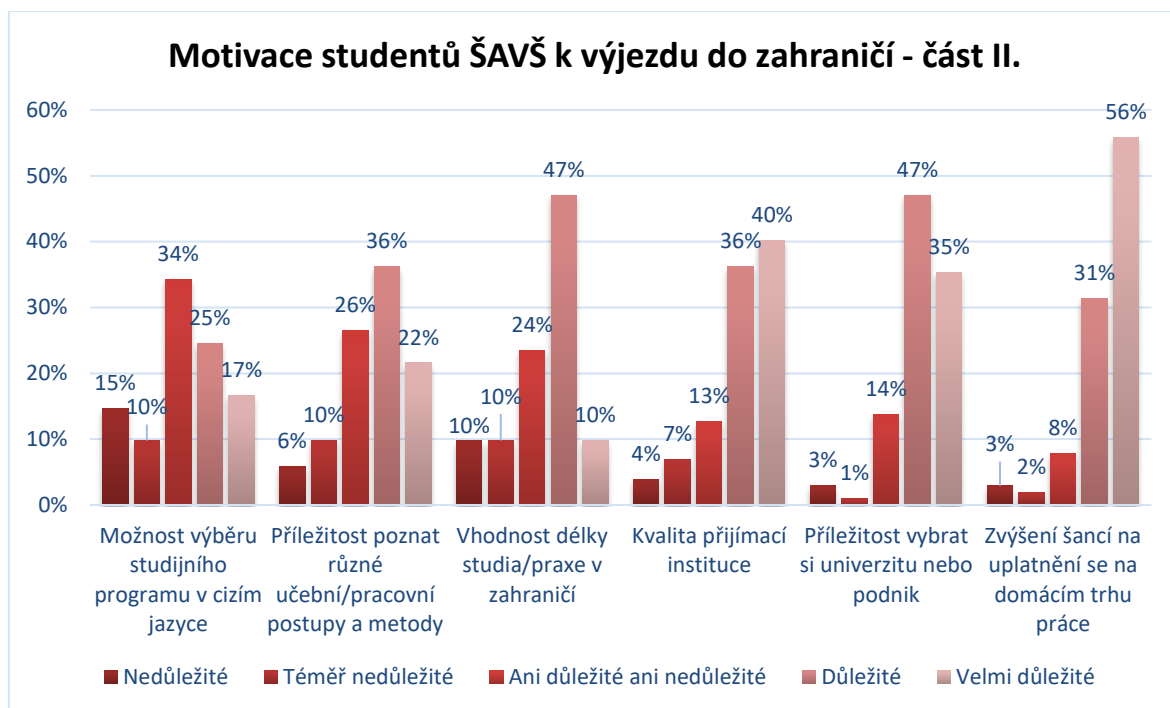
Grafy níže ukazují procentuální zastoupení odpovědí všech zúčastněných respondentů.

Obrázek 6: Motivace studentů ŠAVŠ k výjezdu do zahraničí – část I.

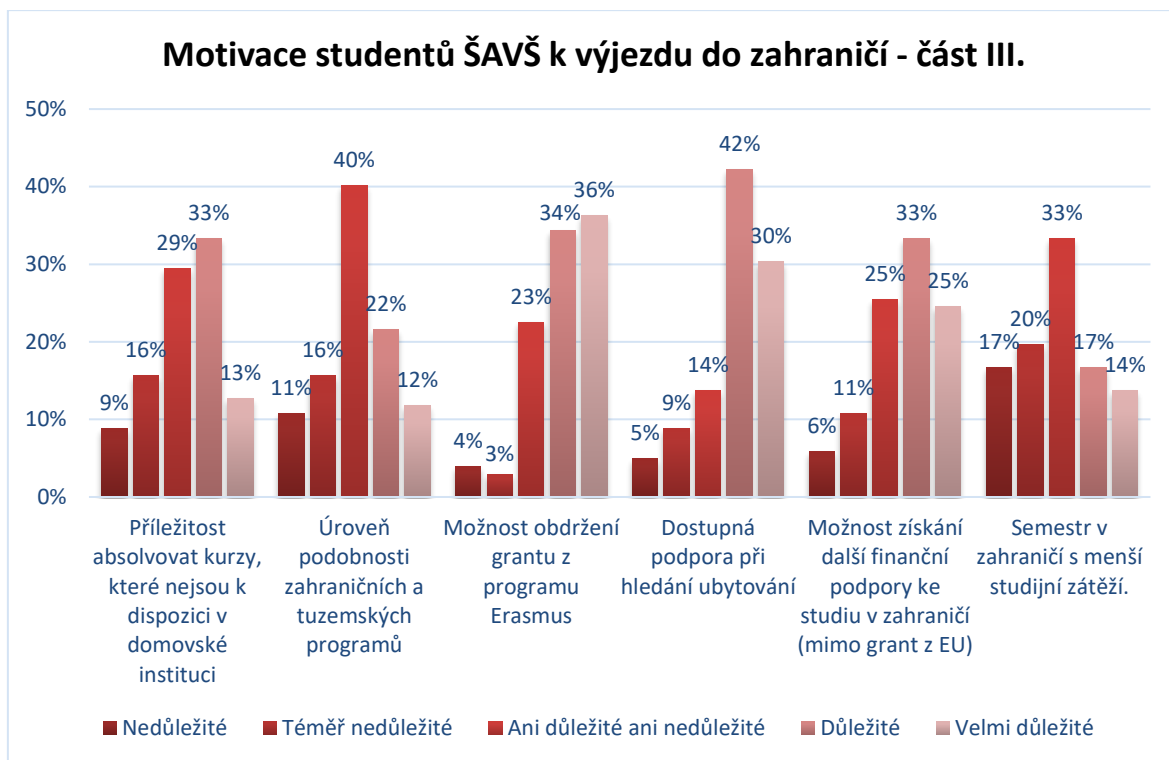
Z grafu je patrné, že pro každého studenta ŠAVŠ mají faktory k výjezdu do zahraničí jinou důležitost. Pro 64 % studentů se zlepšení vyhlídek na budoucí kariérní postup stal velmi důležitým motivátorem k výjezdu do zahraničí a pro 29 % studentů je zlepšení vyhlídek důležité. Z celkového vzorku respondentů pouze 1 student uvedl,

že zlepšení cizího jazyka v zahraničí je pro něj nedůležité, naopak pro 62 studentů ze 102 dotazovaných je velmi důležitou možností si cizí jazyk zlepšit. Využití možnosti žít v zahraničí je důležité nebo velmi důležité pro 76 % dotazovaných studentů.

Obrázek 7: Motivace studentů ŠAVŠ k výjezdu do zahraničí – část II.

V tomto grafu se opět důležitost motivů různí. 82 % studentů shledává jako důležitý až velmi důležitý faktor to, že díky vztahům ŠAVŠ a dalších institucí mají možnost vybrat si přijímací instituci, ve které absolvují svou praxi nebo studium. Zvýšení šancí na uplatnění se na domácím trhu je pro více jak polovinu respondentů velmi důležitým motivem, díky kterému chtějí získat nebo získali zkušenosti v zahraničí. Pro 58 % studentů je důležité nebo velmi důležité to, že mohou v zahraničí poznat různé učební či pracovní postupy a metody, se kterými se v ČR nemusí setkat. Zvýšení šancí na uplatnění se na domácím trhu práce je pro 87 % respondentů důležitým až velmi důležitým motivem.

Obrázek 8: Motivace studentů ŠAVŠ k výjezdu do zahraničí – část III.

Na tomto grafu je zajímavé, že pouze pro 36 % studentů je velmi důležité obdržení grantu z programu Erasmus+, pro 34 % studentů považuje obdržení grantu za důležité. U tohoto faktoru se pouze 4 studenti shodli, že získání grantu není důležitým motivátorem k výjezdu do zahraničí. Důležitým až velmi důležitým faktorem pro výjezd do zahraničí se pro 72 % studentů stala dostupná podpora při hledání ubytování nejen ze strany školy, ale také ze strany přijímací instituce. Příležitost absolvovat kurzy, které neposkytuje ŠAVŠ je pro 46 % studentů důležité až velmi důležité.

7.1 Řízené rozhovory

Dotazníkové online šetření je podpořeno i kvalitativním výzkumem. Bylo provedeno 10 osobních pohovorů se studenty, kteří se zahraničního výjezdu zúčastnili tak, aby o své motivaci vyjet do zahraničí mohli mluvit více do hloubky. Tyto pohovory trvaly zhruba 15 minut. Struktura otázek je přiložena v příloze. Všichni dotazovaní studenti vyjeli především kvůli zdokonalení cizího jazyka, protože znalost cizího jazyka shledávají pro současnou dobu nezbytnou součástí nejen pracovního, ale i každodenního života. Poznávat novou kulturu a navázat nová přátelství bylo pro 8 dotazovaných studentů motivem, proč do zahraničí vyjet. Studenti se nezávisle

na sobě shodli, že vyjet do zahraničí sám je o dost lepší než se spolužáky. Pokud měli možnost vyjet sami, byli nuceni hovořit po celou dobu v cizím jazyce a navazovali kontakty s místními studenty nebo pracovníky v podniku. Když studenti absolvovali zahraničí pobyt ve dvou či početnější skupině, byla rozhodně výhoda v tom, že vše mohli zařizovat spolu, např. ubytování a dopravu a nebyli odkázáni sami na sebe. Bohužel mezi sebou používali mateřský jazyk, což vedlo k neustálému přepínání mezi dvěma jazyky, tudíž zlepšování cizího jazyka nebylo tolik efektivní.

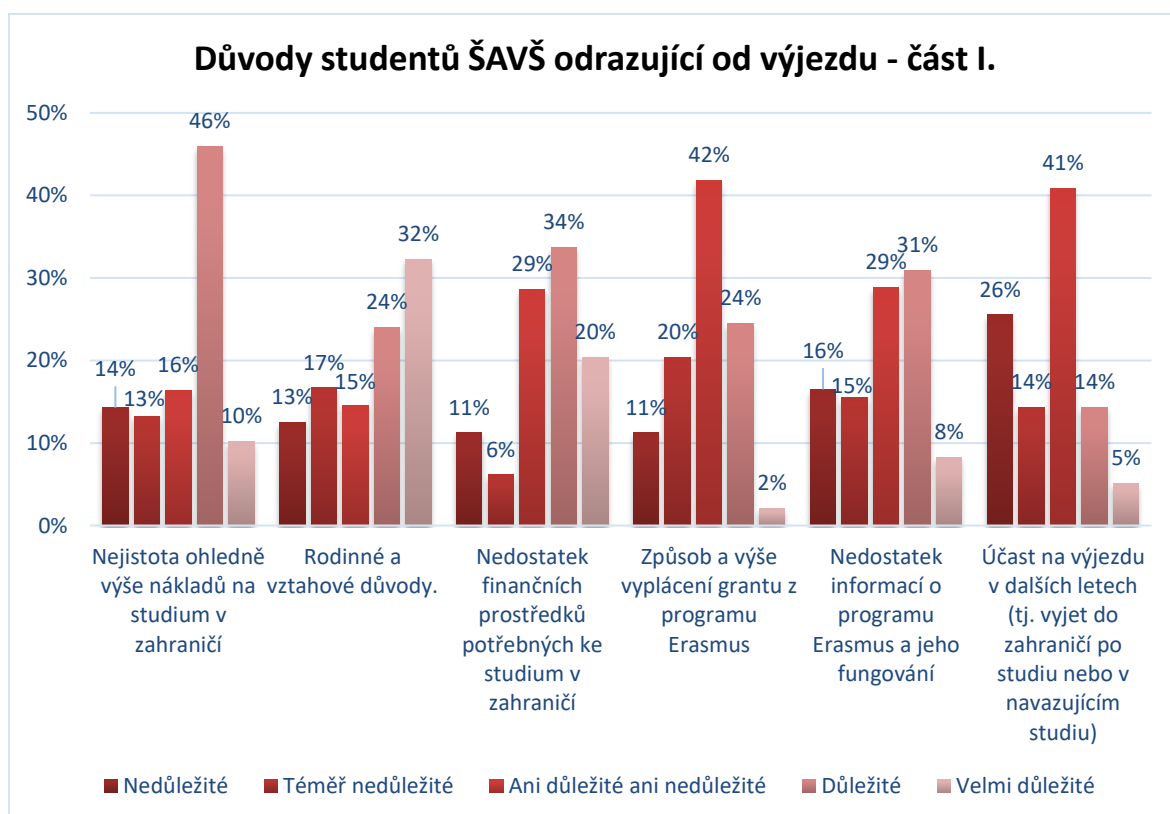
Zajímavá byla otázka ohledně strachu z výjezdu nebo co studenty od výjezdu odráželo, na kterou každý student odpověděl jinak, protože každý to viděl z jiného pohledu. Nejzajímavější odpověď byla: *„Bál jsem se sám sebe, jak zvládnou nové prostředí a komunikaci v angličtině na business úrovni, ale strach jsem překonal hned v prvních týdnech také proto, že jsou Britové přátelští a ochotní.“*

Všichni dotazovaní se ve 100 % shodli, že pokud bude možnost, rozhodně do zahraničí vyjedou znovu, protože tato zkušenost je k nezaplacení. Taktéž všichni uvedli, že zahraniční zkušenost jim dává více šancí a více možností při výběru pracovního uplatnění.

8 Důvody odrazující od zahraničního výjezdu

Pro zjištění důvodů, proč nevyjet do zahraničí na studijní nebo pracovní výjezd, bylo opět využito kvantitativního výzkumu. Dotazníkového online šetření se zúčastnily dvě skupiny studentů. První skupinou byli studenti, kteří za celé studium na vysoké škole na zahraničním výjezdu nebyli, druhou skupinou byli tací, kteří během studia ani zahraniční výjezd nezvažují. Stejně jako u motivů k výjezdu, byly položeny stejné otázky, které jsou uvedené v teoretické části. Studenti uváděli na škále důležitosti od nedůležitého až po velmi důležité, jaký vliv má na ně uvedený faktor, kvůli kterému nechtějí nebo nechtěli získat zahraniční zkušenost. Struktura dotazníku týkajících se odrazujících faktorů je přiložena v příloze. Bylo osloveno 946 studentů ŠAVŠ jak z prezenční, tak kombinované formy studia. Tohoto šetření se zúčastnilo 98 studentů ze ŠAVŠ.

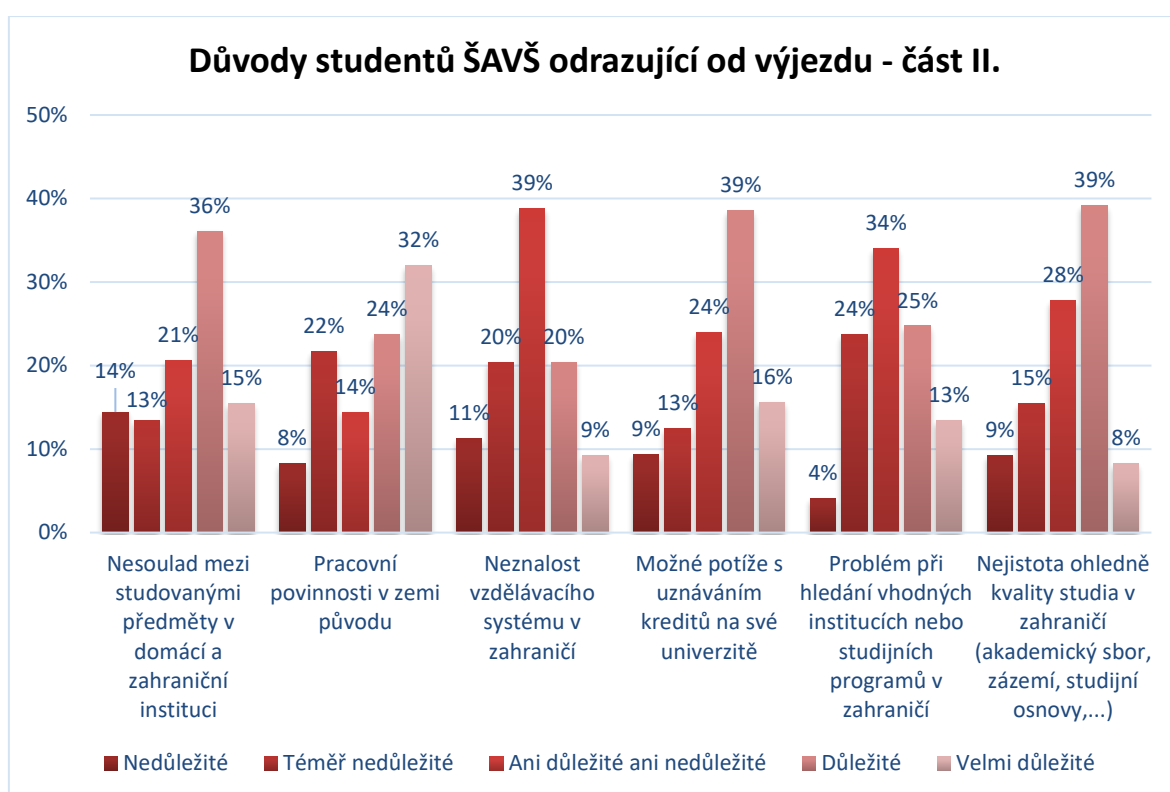
Grafy níže zobrazuje procentuální zastoupení odpovědí všech zúčastněných respondentů.

Obrázek 9: Důvody studentů ŠAVŠ odrazující od výjezdu – část I.

Z grafu vyplývá, že každého studenta odrazuje něco jiného, ale také nemobilní studenti mají společné důvody, proč zahraniční zkušenost nezískat. Pro 56 %

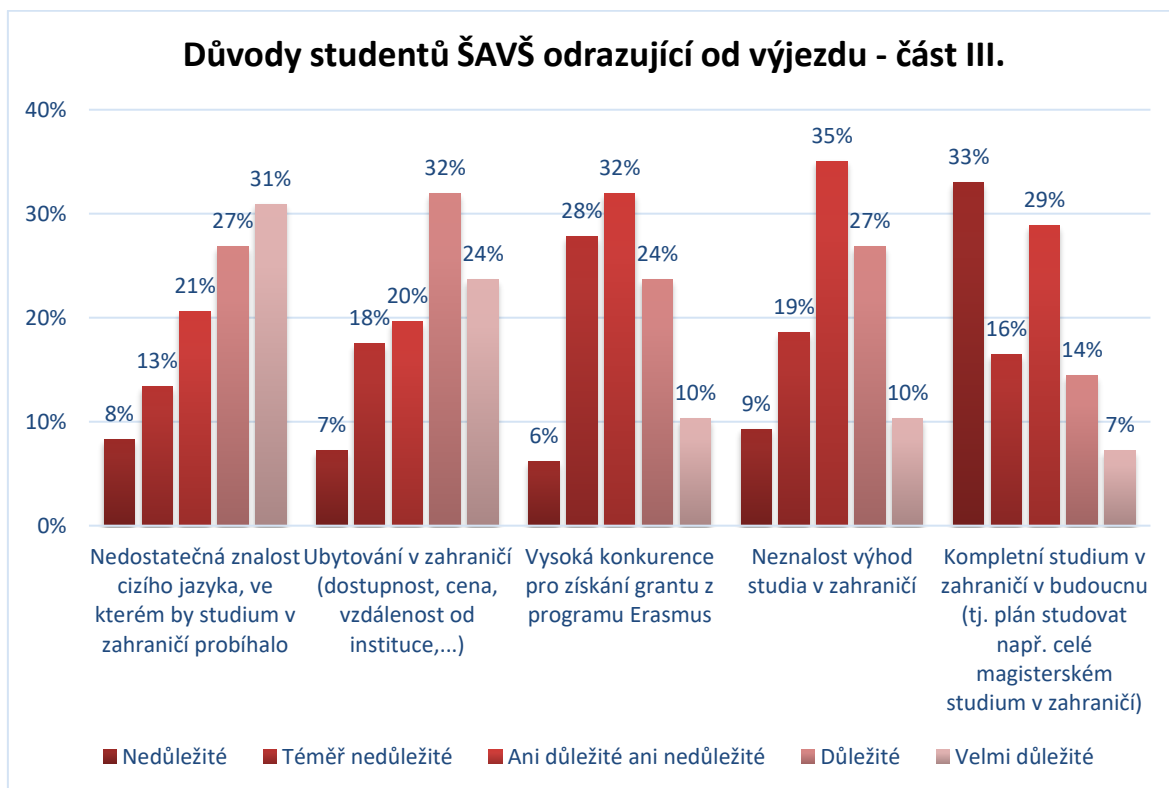
studentů je důležitým až velmi důležitým důvodem nejistota ohledně nákladů v zahraničí, kde si nejsou jistí, zdali dostupné finanční prostředky budou na život v zahraničí stačit. S tímto se také pojí nedostatek finančních prostředků potřebných ke studiu či praxi v zahraničí, což uvedlo 53 studentů jako důležitý až velmi důležitý důvod, proč během studia nevyjet do zahraničí. Rodinné vztahy a důvody jsou pro 32 % studentů velmi důležitým faktorem, proč do zahraničí odjet nechtějí, naopak pouze 13 % studentů uvedlo, že rodina a s ní spojené záležitosti nejsou důvodem, kvůli kterému výjezd do zahraničí nezvažovali.

Obrázek 10: Důvody studentů ŠAVŠ odrazující od výjezdu – část II.

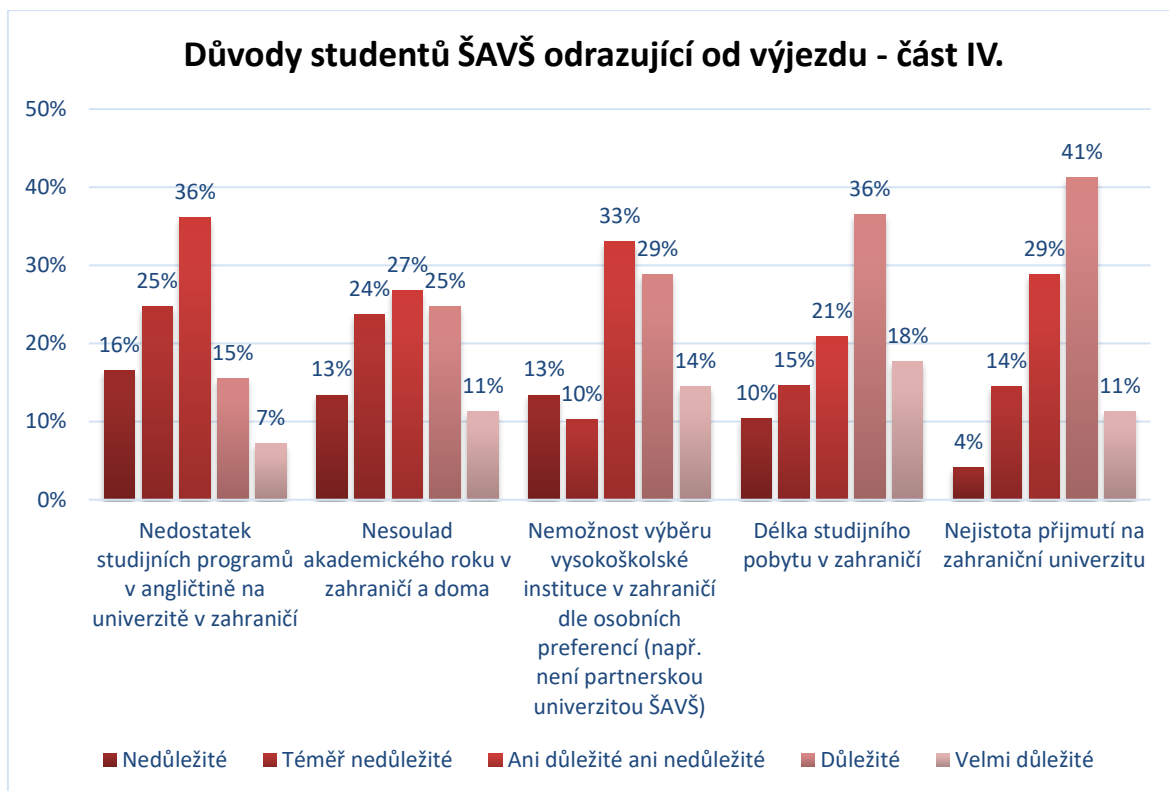
Z grafu vyplývá, že pro více jak polovinu dotazovaných studentů je důležitým nebo velmi důležitým odrazujícím faktorem nesoulad mezi studovanými předměty na domácí a zahraniční univerzitě, tedy partnerská instituce nenabízí předměty, které by se shodovaly se studovaným oborem na ŠAVŠ. Pouze 9 studentů z 98 respondentů uvedlo, že pracovní povinnosti v České republice nejsou překážkou k výjezdu do zahraničí, zatímco pro 31 studentů je současné zaměstnání důvodem, proč zůstat v domácí instituci. 55 % studentů se shodlo, že vyjet studovat do zahraničí nechtějí z důvodu možných problému s uznáním kreditů z partnerské

univerzity. Podobně necelá polovina studentů uvedla, že si nejsou jisti kvalitou studia v zahraničí, a proto raději zůstanou studovat na ŠAVŠ.

Obrázek 11: Důvody studentů ŠAVŠ odrazující od výjezdu – část III.

Výsledky dotazování v grafu ukazují rozdíly ohledně nedostatečné znalosti cizího jazyka, ve kterém by studium v zahraničí probíhalo. 30 studentů uvedlo, že jejich úroveň jazyka není k pobytu v zahraničí dostatečná, zatímco 8 studentů nemá s cizím jazykem problém, tudíž úroveň jazyka není důvodem, proč do zahraničí nevyjet. Pro 56 % studentů je důležitým faktorem ubytování v zahraničí, kdy si nejsou jisti cenou, dostupností či vzdáleností od instituce, a tudíž nechtějí získat zahraniční zkušenost. Také 10 % studentů uvedlo jako velmi důležitý důvod, že neznají žádné výhody plynoucí ze studia v zahraničí, proto nechtějí vyjet studovat mimo tuzemsko.

Obrázek 12: Důvody studentů ŠAVŠ odrazující od výjezdu – část IV.

Jak již bylo zmíněno výše, ŠAVŠ má mnoho partnerských institucí, kam studenti mohou vyjet studovat, ale nemožnost výběru vysokoškolské instituce v zahraničí dle osobních preferencí je pro 14 % dotazovaných studentů velmi důležitým důvodem, proč do zahraničí odjet nechtějí, zatímco pro 33 % studentů ŠAVŠ není tento důvod ani nedůležitý ani důležitý, tudíž jsou mnohem závažnější důvody, kvůli kterým se rozhodli zůstat v tuzemsku. Také délka studia je pro mnohé studenty problém. Více jak 50 % studentů uvedlo, že z důvodu délky studia v zahraničí odmítají odcestovat. Studium v zahraničí pro ně může být příliš dlouhé nebo naopak. Polovina respondentů má obavy, že by nebyli přijati na zahraniční univerzitu, a to je důležitým důvodem, proč se o studium v zahraničí neucházejí.

9 Porovnání výsledků

Motivace studentů k výjezdu do zahraničí se u každého jednotlivce liší, jsou však případy, kdy se důvody k pobytu v zahraničí shodují u většiny studentů. V této kapitole bude porovnán výběr motivů k výjezdu do zahraničí mezi studenty ŠAVŠ a studenty, kteří se zúčastnili průzkumu pod vedením Evropské komise včetně důvodů, proč studenti na zahraniční mobility vyjíždět nechtějí.

Tabulka níže popisuje hlavní faktory motivující k výjezdu do zahraničí a jejich důležitost. Hodnoty v tabulce představují analýzu dvou provedených průzkumů, a to z průzkumu provedený Evropskou komisí a průzkumu provedeným na ŠAVŠ.

Tabulka 3: Vybrané motivy výjezdu do zahraničí a komparace výsledků dvou průzkumů

MOTIVACE	STUDENTI	STUDENTI
	Z EU	ZE ŠAVŠ
Příležitost žít v zahraničí	93 %	76 %
Příležitost naučit se nebo zlepšit cizí jazyk	95 %	91 %
Možnost poznat nové lidi	91 %	70 %
Zlepšení vyhlídek na budoucí karierní postup	93 %	93 %
Zvýšení šance na získání zaměstnání v zahraničí	87 %	64 %
Kvalita přijímací instituce	81 %	76 %
Možnost obdržení grantu z programu Erasmus+	60 %	70 %
Zvýšení šance na získání zaměstnání v tuzemsku	78 %	87 %
Možnost vybrat si přijímací instituci	81 %	82 %

Příležitost žít v zahraničí se mezi studenty liší téměř o 20 %. Pro 76 % studentů ŠAVŠ je důležité až velmi důležité vyjet do zahraničí z důvodu možností žít v zahraničí, zatímco 93 % zúčastněných studentů z celé EU chce využít možnosti žít v zahraničí. Příležitost naučit se nebo zlepšit cizí jazyk se v obou dotazovaných skupinách shoduje. V obou případech pro více jak 90 % studentů je (velmi) důležité vyjet do zahraničí právě z důvodu zlepšení svých jazykových kompetencí, což je pravděpodobně jedním z nejdůležitějších faktorů, proč studenti chtějí vyjíždět na zahraniční mobility. Pro skupinu studentů z celé EU je z 91 % důležité se zúčastnit zahraničního výjezdu z důvodu seznámení se s novými lidmi, kdežto u studentů ze ŠAVŠ je to o 21 % méně. Je možné, že pro studenty ŠAVŠ jsou důležitější

faktory, kvůli kterým chtějí získat zahraniční zkušenost a poznání nových lidí je jen příjemný benefit navíc. Obě skupiny respondentů se shodly i v otázce zlepšení vyhlídek na budoucí karierní postup, kdy více jak 90 % studentů uvedlo, že budoucí karierní postup je dalším důležitým důvodem k výjezdu do zahraničí. Zajímavý rozdíl v důležitosti zahraničního výjezdu nastal u otázky zvýšení šancí na získání zaměstnání v zahraničí, kdy se skupiny rozcházejí téměř o 25 %. Pouze 64 % studentů ŠAVŠ shledává v tomto bodě důležitost zahraničního výjezdu. Je možné, že čeští studenti v budoucnu neplánují pracovat v zahraničí, pouze jen získat zkušenosti, které pak mohou uplatnit v budoucím zaměstnání v tuzemsku. Kvalita přijímající instituce je pro obě skupiny taktéž důležitá. V tomto případě se výsledky průzkumu liší o 5 %, kdy pro 83 % studentů mimo ŠAVŠ je kvalita instituce, kam chtějí do budoucna zamířit důležitá až velmi důležitá. U motivu týkající se obdržení grantu z programu Erasmus+ se výsledky obou skupin nijak výrazně neliší. Rovných 70 % studentů ze ŠAVŠ uvedlo, že získání finanční podpory je pro ně důležité až velmi důležité. Pro 60 % studentů z EU je taktéž obdržení finanční podpory důležitým až velmi důležitým motivem k výjezdu do zahraničí. Otázka týkající se zvýšení šancí na uplatnění se na domácím trhu práce se v provedených průzkumech liší o necelých 10 %, kdy pro 87 % studentů ŠAVŠ je zvýšení šancí na získání zaměstnání v tuzemku důležitým až velmi důležitým faktorem a pro 78 % studentů mimo ŠAVŠ je tento faktor taktéž důležitý až velmi důležitý. Posledním porovnávaným motivem k výjezdu do zahraničí byla vybrána možnost si vybrat přijímací instituci, kdy se opět obě skupiny studentů shodli a to tak, že pro 82 % studentů je důležité až velmi důležité, že si mohou vybrat instituci, kde chtějí strávit svůj pobyt v zahraničí. V tomto případě konkrétně ŠAVŠ studenty plně podporuje partnerskými dohodami, díky kterým mají studenti možnost vyjet do institucí, kde už byli jejich starší spolužáci.

Faktorů, proč nezískat zahraniční zkušenost je mnoho. Stejně jako u motivů se důvody, proč nevyjet liší u každého jednotlivce zvlášť, ale jsou i takové faktory, u kterých se většina studentů shodne.

Tabulka níže popisuje hlavní faktory odrazující od výjezdu do zahraničí a jejich důležitost. Hodnoty v tabulce představují analýzu dvou provedených průzkumů, a to z průzkumu provedený Evropskou komisí a průzkumu provedeným na ŠAVŠ

Tabulka 4: Vybrané důvody odrazující od výjezdu do zahraničí a komparace výsledků dvou průzkumů

ODRAZUJÍCÍ DŮVODY	STUDENTI	STUDENTI
	Z EU	ZE ŠAVŠ
Nejistota ohledně nákladů na život v zahraničí	55 %	56 %
Rodinné a vztahové důvody	57 %	56 %
Nedostatek potřebných finančních prostředků	57 %	54 %
Nejistota ohledně výše grantu z programu EU	43 %	26 %
Pracovní povinnosti v tuzemsku	40 %	56 %
Uznávání kreditů na domácí instituci	38 %	55 %
Nedostatečná znalost cizího jazyka	35 %	55 %
Obavy z nepřijetí na zahraniční instituci	14 %	52 %

Otázka týkající se nejistoty ohledně nákladů na život v zahraničí se v obou skupinách stala jedním z důvodů, proč do zahraničí nevyjet. Více jak polovina dotazovaných studentů z obou skupin se v tomto případě shodla. V obou skupinách více jak polovina studentů uvedla, že nechtějí opustit tuzemsko z rodinných důvodů, mnoho studentů je fixováno na svou rodinu, popřípadě mají dlouhodobý partnerský vztah, který by mohl být narušen při delším odloučení. Stejně tak pro více jak 50 % studentů ze ŠAVŠ i mimo ni, je nedostatek finančních prostředků faktorem, kvůli kterému výjezd do zahraničí nezvažují. Co se týká nejistoty ohledně výše grantu, zde se názory skupin rozcházejí. Přes 40 % studentů z EU uvedlo, že důvodem, proč nechtějí žít v zahraničí je právě nejistota ohledně výše grantu poskytovaným EU, zatímco pouze 26 % studentů ŠAVŠ se s tímto názorem ztotožňuje. Z toho vyplývá, že Zahraniční oddělení ŠAVŠ informuje studenty ohledně příspěvku na pobyt v zahraničí a tyto informace jsou dostupné pro všechny studenty ŠAVŠ. Téměř 60 % místních studentů nemůže do zahraničí vyjet z důvodu pracovních povinností v tuzemsku, protože je možné, že by o své zaměstnání mohli přijít. Tento faktor se stal důležitým i pro 40 % dotazovaných studentů z EU. Dalším odrazujícím důvodem je uznávání kreditů na domácí instituci. Toto se stalo pro více jak polovinu dotazovaných studentů na ŠAVŠ důvodem, proč na zahraniční studium vyjet nechtějí, protože mají obavy s uznáváním kreditů, které by získaly na studiu v zahraničí, zatímco pouze 38 % studentů mimo ŠAVŠ uvedlo, že uznávání kreditů může být důvodem, proč nechtějí studovat v zahraničí. Nedostatečná znalost cizího

jazyka, kterým by studenti museli v zahraničí hovořit, se ve výsledku průzkumu obou skupin liší o více jak 20 %. Pro 35 % dotazovaných respondentů z EU je znalost jazyka důvodem, proč do zahraničí vyjet nechtějí. V případě respondentů ze ŠAVŠ více jak 55 % studentů uvedlo, že si nejsou jisti svou úrovní cizího jazyka a z tohoto důvodu ani o program Erasmus nežádají. Největší rozdíl ve výsledcích průzkumu zaznamenal faktor týkající se obav z nepřijetí na instituci. Pouze 14 % studentů z EU uvedlo, že toto může být důvodem neúčasti na zahraničním pobytu, zatímco pro více jak polovinu studentů ze ŠAVŠ je strach z nepřijetí faktorem, proč se o studium či praxi v zahraničí neucházejí.

Výsledky obou skupin jsou různorodé. Průzkum provedený na ŠAVŠ ukázal, že jsou body, u kterých se naši studenti shodnou se skupinou studentů, kteří se zúčastnili šetření vedeného Evropskou komisí, ale jsou také faktory a důvody, které se velmi liší, což vyplývá z grafů uvedených výše.

10 Návrhy a doporučení

Studenti v dotazníkovém šetření měli možnost napsat svoje názory, návrhy, připomínky nebo pochvaly směřující na Zahraniční/ Studijní oddělení nebo vedení ŠAVŠ.

Z online dotazníkového šetření vyplývá, že mnoho studentů nechce do zahraničí vyjet z toho důvodu, že nemají dostatek informací o fungování programu Erasmus+. Může být chyba jak na straně Zahraničního oddělení, protože neposkytuje dostatek informací, ale také na straně studentů, protože ne vždy čtou informace poskytované školou a tyto informace přehlíží, na druhou stranu, pokud neznalost programu Erasmus+ doprovází mnohem důležitější důvody, proč nevyjet, studenti se mnohdy ani o fungování tohoto programu nezajímají. Doporučením pro Zahraniční oddělení je organizování více informačních schůzek ohledně fungování a možností v rámci programu Erasmus+. Škola má mnoho studentů, kteří již mají za sebou zahraniční zkušenost a mohli by předat potřebné rady a informace studentům, kteří mají obavy z neznámého, a právě během těchto informačních schůzek mohou studenty seznámit s tím, co je v zahraničí čeká a jaké byly jejich finanční náklady v průběhu pobytu mimo ČR, protože více jak polovina dotazovaných studentů má obavy ohledně finančních nákladů v zahraničí. Tyto cenné informace Zahraniční oddělení poskytnout nemůže, tudíž by se díky těmto schůzkám program Erasmus+ dostal do podvědomí vícero studentů.

Několik studentů se také vyjádřilo ke studijnímu oddělení. Ze směrnic ŠAVŠ vyplývá, že pokud je student v zahraničí, ať už na studiu či praxi, může si zapsat konzultační formou předměty, který v celkovém úhrnu činí 12 kreditů. Tato podmínka se mnohým studentům nelíbí, protože si dokáží sami určit, jakou zátěž zvládnou a nechtějí být omezováni ze strany školy, protože se může stát, že z důvodu zahraniční zkušenosti budou nuceni studium prodloužit. V tomto případě by studijní oddělení a vedení ŠAVŠ mohlo zvážit upravení podmínek, pokud student vyjede do zahraničí.

Motivační program se stal dalším probíraným tématem. Pokud student nedodá dosažené výsledky ze studia v zahraničí co nejdříve, může se stát, že o motivační program přijde. V tomto případě však studenti neovlivní, kdy partnerská univerzita zašle potvrzené výsledky na adresu školy. Za takovéto situace je potřeba

zlepšit kooperaci mezi Studijním a Zahraničním oddělením, kdy je nutné, aby Zahraniční oddělení informovalo partnerskou univerzitu ohledně dosažených výsledků studenta a předešlo se tak neshodám mezi studentem a Studijním oddělením.

Nejdiskutovanějším tématem bylo uznávání předmětů, kdy více jak 50 % dotazovaných respondentů uvedlo, že z důvodu uznávání kreditů ze zahraničí nechtějí v rámci programu vyjet mimo ČR. Studenti mají největší problém s uznáním předmětů, které odstudovali v zahraničí. Již několik let je možné přes Akademický informační systém požádat o předběžné uznání předmětu. Tato žádost spočívá v tom, že student předtím, než vyjede do zahraničí, zažádá o předběžné uznání předmětu. Student před studijním výjezdem má zaregistrované předměty, o které má zájem a má přístup i k sylabu předmětu, tedy může do žádosti o uznání předmětu vložit odkaz na daný sylabus, aby mohl garant daného předmětu posoudit, zda mu po úspěšném absolvování kurzu v zahraničí tento předmět uzná či nikoliv. Pokud se garant předmětu vyjádří, že předmět po návratu uzná, může si student daný kurz zapsat, v opačném případě mu bude předmět uznán jako volitelný. Mnoho studentů o této skutečnosti neví a je tedy potřeba, aby Zahraniční oddělení o této možnosti informovalo, například v letáčku, který informuje o potřebných krocích před, během a po výjezdu. Tento letáček je k dispozici na Zahraničním oddělení. Pokud by se bod ohledně předběžného uznání přidal do tohoto informačního letáku, studenti by si pak byli jisti, že po návratu ze zahraničí nebude s uznáním dosažených kreditů problém.

Dalším důvodem dotazovaných studentů byla nedostatečná znalost cizího jazyka pro pobyt v zahraničí. Tedy více jak 50 studentů z 98 dotazovaných uvedlo, že nechtějí vyjet do zahraničí právě proto, že jejich úroveň jazyka není dostatečná nebo si to alespoň myslí. V tomto případě je potřeba, aby se zlepšování jazyka více podporovalo během vyučovacích hodin nebo byly nabízené přípravné kurzy právě pro ty studenty, kteří se do zahraničí chystají, ale nejsou si jisti, zda-li mají dostatečnou znalost jazyka. Během těchto kurzů mohou studenti více konverzovat, obohacovat slovní zásobu a připravit se tak lépe na každodenní komunikaci v jiném než mateřském jazyce.

Závěr

V teoretické části této práce se čtenář dozvěděl, co je to zahraniční mobilita, jaké výhody potažmo nevýhody ze zahraniční zkušenosti plynou a jaké dopady má zahraniční mobilita na zaměstnatelnost. Nechyběly také informace o historii vzdělávacího programu Evropské Unie, který započal již v roce 1987. V současnosti se vzdělávacího programu zúčastnilo více jak 4 000 vysokoškolských institucí z více jak 34 zemí Evropy. Jedna kapitola byla věnována studentským výjezdům v České republice, která se do vzdělávacího programu zapojila před 20 lety. Nejčastěji čeští studenti vyjíždí do Německa, Francie a Španělska. Univerzita, která vysílá nejvíce studentů do zahraničí je Univerzita Karlova, která je nejznámější a zároveň nejstarší univerzitou v České republice. Počet výjezdů studentů z České republiky každoročně stoupá, v roce 2015 vyjelo za studiem a praxí více jak 8 000 studentů. V této práci je i detailně popsán výzkum provedený Evropskou komisí, který se týká motivů k výjezdu do zahraničí, kterého se zúčastnili nejen studenti, ale i zaměstnanci, kteří mají zahraniční zkušenosti. Detailní popis výzkumu také ukazuje důvody, kvůli kterým studenti do zahraničí vyjíždět nechtějí.

Cílem této práce bylo zjistit motivaci studentů ŠAVŠ k výjezdu do zahraničí, analyzovat tyto motivy, porovnat je s výsledky průzkumu provedeného Evropskou komisí a následně poskytnout návrhy a doporučení pro Zahraniční a Studijní oddělení ŠAVŠ. Dotazníkového online šetření na ŠAVŠ se zúčastnilo celkem 200 studentů. Zlepšení cizího jazyka se pro obě dotazované skupiny stal jedním z hlavních důvodů, proč vyjet do zahraničí. Na druhou stranu více jak polovina studentů ŠAVŠ uvedla, že nedostatečná znalost cizího jazyka je od výjezdu odrazuje. V tomto případě se výsledky průzkumu liší, protože pouze 35 % studentů z EU uvedlo, že nemají dostatečnou znalost cizího jazyka. Na základě tohoto zjištění bylo doporučeno podpořit studenty ŠAVŠ podpůrnými kurzy cizího jazyka před výjezdem nebo více prohlubovat cizojazyčné dovednosti během vyučovacích hodin. Také se průzkumy lišily v otázce uznávání kreditů po návratu na domácí instituci, kdy se výsledky rozcházely téměř od 20 %. Více jak polovina studentů ŠAVŠ uvedla, že obavy s uznáním kreditů je od výjezdu odrazují. Studenti však nemají dostatečné informace o možnosti předběžného uznávání kreditů, tudíž bylo doporučeno tuto skutečnost začlenit do informačního letáku Zahraničního oddělení ŠAVŠ, který informuje studenty, co je potřeba udělat před, během a po výjezdu.

Dalším hlavním důvodem k výjezdu do zahraničí je zvýšení šancí na získání zaměstnání v zahraničí. V obou průzkumech 93 % studentů uvedlo, že je tato příležitost důležitým až velmi důležitým motivem, proč do zahraničí v rámci programu Erasmus+ vyjet. 21 % rozdíl byl zaznamenán v otázce týkající se možnosti poznání nových lidí. Zatímco pro 91 % studentů napříč Evropou je toto důležitým až velmi důležitým faktorem, pouze 70 % dotazovaných studentů ŠAVŠ to považuje za důležitý motiv. Výsledky průzkumu se rozcházejí v možnosti zvýšení šancí na získání zaměstnání v tuzemsku. V této otázce byl zaznamenán téměř 10 % rozdíl. Téměř 90 % studentů tento motiv kladou za důležitý až velmi důležitý, zatímco necelých 80 % studentů mimo ŠAVŠ uvedlo, že zvýšení šance na získání zaměstnání v tuzemsku je důležitým nebo velmi důležitým faktorem.

S celkovými výsledky průzkumu a návrhy opatření budou seznámena odpovídající pracoviště ŠAVŠ, Zahraniční a Studijní oddělení. Účinnost navržených opatření je doporučeno průběžně sledovat a ověřit dalším průzkumem v časovém horizontu dvou až tří let.

Seznam literatury

BRACHT, Oliver; ENGEL, Constanze. *The Professional Value of ERASMUS Mobility*. Kassel : University of Kassel, 2006.

BRANDENBURG, Uwe. Effects of mobility on the skills and employability of students and the internationalisation of higher education institutions. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2014. 978-92-79-38380-9.

Ehea.info *London Communiqué* [online], 2007 [cit. 25. 3. 2018]. Dostupné z: http://media.ehea.info/file/2007_London/69/7/2007_London_Communique_English_588697.pdf

HENDL, Jan. Kvalitativní výzkum: Základní teorie, metody a aplikace. Praha : Portál, 2016. 978-80-262-0982-9.

HERČÍK, Karel. *Čtení o Mladé Boleslavi*. Poděbrady: Kompakt, 2010. 978-80-254-8459-3.

Interní dokumentace Zahraničního oddělení ŠAVŠ: Statistiky vyjíždějících studentů ŠAVŠ do zahraničí, 2017

Savs.cz *Double-Degree program* [online], 2017 [cit. 27. 3. 2018], Dostupné z: <http://www.savs.cz/zahranicni-spoluprace/double-degree/>

Savs.cz *Erasmus* [online], 2017 [cit. 27. 3. 2018], Dostupné z: <http://www.savs.cz/zahranicni-spoluprace/erasmus>

Savs.cz *Partnerské instituce* [online], 2017 [cit. 27. 3. 2018], Dostupné z: <http://www.savs.cz/zahranicni-spoluprace/erasmus/partnerske-instituce/>

Tým DZS. *Mezinárodní vzdělávání v obrazech a číslech*. Praha: Dům zahraniční spolupráce, 2017. ISBN 978-80-88153-41-2

Za praktickými zkušenostmi do zahraničí. Praha: Zastoupení Evropské komise v ČR, 2014. ISBN 978-92-79-43012-1

Seznam obrázků a tabulek

Seznam obrázků

Obrázek 1: Název vzdělávacího programu v průběhu let.....	8
Obrázek 2: Univerzity s největším počtem vyslaných a přijatých studentů do/ze zahraničí.....	10
Obrázek 3: Počet vyjíždějících studentů na studium a stáže v letech 2007–2015	10
Obrázek 4: Počet studijních výjezdů na ŠAVŠ za jednotlivé akademické roky	26
Obrázek 5: Mapa studijních destinací	27
Obrázek 8: Motivace studentů ŠAVŠ k výjezdu do zahraničí – část I.	30
Obrázek 9: Motivace studentů ŠAVŠ k výjezdu do zahraničí – část II.	31
Obrázek 10: Motivace studentů ŠAVŠ k výjezdu do zahraničí – část III.	32
Obrázek 11: Důvody studentů ŠAVŠ odrazující od výjezdu – část I.	34
Obrázek 12: Důvody studentů ŠAVŠ odrazující od výjezdu – část II.	35
Obrázek 13: Důvody studentů ŠAVŠ odrazující od výjezdu – část III.	36
Obrázek 14: Důvody studentů ŠAVŠ odrazující od výjezdu – část IV.	37

Seznam tabulek

Tabulka 1: Počet osob zapojených do Evropských vzdělávacích programů z oblasti vysokoškolského vzdělávání v letech 1998–2016 v ČR.....	11
Tabulka 2: Nejoblíbenější destinace studentů ŠAVŠ při výjezdu za prací v letech 2008–2017	29
Tabulka 3: Vybrané motivy výjezdu do zahraničí a komparace výsledků dvou průzkumů.....	38
Tabulka 4: Vybrané důvody odrazující od výjezdu do zahraničí a komparace výsledků dvou průzkumů.....	40

Seznam příloh

Příloha č. 1 Struktura otázek osobního rozhovoru.....	49
Příloha č. 2 Struktura dotazníku týkající se motivace k výjezdu	50
Příloha č. 3 Struktura dotazníku týkající se odrazujících důvodů k výjezdu do zahraničí.....	52

Příloha č. 1 Struktura otázek osobního rozhovoru

1. Kde jsi byl/a na zahraniční výjezdu?
2. Jednalo se o studijní/pracovní výjezd?
3. Jak ses dozvěděl/a o možnosti vyjet do zahraničí?
4. Proč jsi chtěl/a vyjet do zahraničí?
5. Jel/a jsi sám/sama nebo s někým ze ŠAVŠ? Byla to výhoda nebo naopak?
6. Jak ses na výjezd připravoval/a? (hledání na internetu, informace od studentů)
  - a. Co konkrétně jsi vyhledával/a? Na co ses ptal/a?
7. Čeho ses bál/a nejvíc? Co Tě od výjezdu odrazovalo?
8. Splnil výjezd Tvá očekávání?
9. Vzpomeneš si na nějakou situaci (nedorozumění, konflikt, překvapení, zážitek, nepříjemná situace, úspěch, aj), která v tobě zanechala dojem, která znamenala určitou změnu ve tvém vnímání pobytu nebo sebe sama?
10. Vzpomeneš si na nějakou situaci (nedorozumění, konflikt, překvapení, zážitek, nepříjemná situace, úspěch, aj), která má pro tebe dlouhodobý význam, ze které ses poučila nebo něco nového pochopila?
11. Jak to vidíš dnes, máš díky výjezdu více možností, víc „otevřených dveří“?
  - a. Berou to v nynějším zaměstnání (pokud je) jako výhodu, přihlíželi na tuto skutečnost?
12. Kdyby byla možnost vyjet znovu, šel/šla bys do toho? Co by Tě motivovalo tentokrát?

Příloha č. 2 Struktura dotazníku týkající se motivace k výjezdu do zahraničí

Jak důležité pro Vás byly/jsou následující motivy při rozhodování o výjezdu?

- 1. Příležitost žít v zahraničí**
Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité
- 2. Příležitost naučit se nebo zlepšit cizí jazyk**
Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité
- 3. Možnost poznat nové lidi**
Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité
- 4. Příležitost rozvíjet měkké dovednosti**
Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité
- 5. Zlepšení vyhlídek na budoucí kariérní postup**
Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité
- 6. Zvýšení šance na získání zaměstnání v zahraničí**
Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité
- 7. Možnost výběru studijního programu v cizím jazyce**
Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité
- 8. Příležitost poznat různé učební/pracovní postupy a metody**
Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité
- 9. Vhodnost délky studia/praxe v zahraničí**
Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité
- 10. Kvalita přijímací instituce**
Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité
- 11. Příležitost vybrat si univerzitu nebo podnik**
Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité
- 12. Zvýšení šancí na uplatnění se na domácím trhu práce**
Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

13. Příležitost absolvovat kurzy, které nejsou k dispozici v domovské instituci

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

14. Úroveň podobnosti zahraničních a tuzemských programů

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

15. Možnost obdržení grantu z programu Erasmus

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

16. Dostupná podpora při hledání ubytování

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

17. Možnost získání další finanční podpory ke studiu v zahraničí (mimo grant z EU)

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

18. Semestr v zahraničí s menší studijní zátěží.

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

Příloha č. 3 Struktura dotazníku týkající se odrazujících důvodů k výjezdu do zahraničí

Níže vidíte důvody, které uvedlo 5 000 dotazovaných studentů po celé EU. Rozhodněte, prosím, jakou váhu pro Vás mají zmíněné důvody, kvůli kterým byste se zahraničního výjezdu nezúčastnili.

(velmi důležité = zásadní důvod nevyjet; nedůležité = nemá vliv na mé rozhodnutí)

19. Nejistota ohledně výše nákladů na studium v zahraničí

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

20. Rodinné a vztahové důvody.

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

21. Nedostatek finančních prostředků potřebných ke studium v zahraničí

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

22. Způsob a výše vyplácení grantu z programu Erasmus

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

23. Nedostatek informací o programu Erasmus a jeho fungování

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

24. Účast na výjezdu v dalších letech (tj. vyjet do zahraničí po studiu nebo v navazujícím studiu)

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

25. Nesoulad mezi studovanými předměty v domácí a zahraniční instituci

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

26. Pracovní povinnosti v zemi původu

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

27. Neznalost vzdělávacího systému v zahraničí

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

28. Možné potíže s uznáváním kreditů na své univerzitě

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

29. Problém při hledání vhodných institucí nebo studijních programů v zahraničí

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

30. Nejistota ohledně kvality studia v zahraničí (akademický sbor, zázemí, studijní osnovy, ...)

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

31. Nedostatečná znalost cizího jazyka, ve kterém by studium v zahraničí probíhalo

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

32. Ubytování v zahraničí (dostupnost, cena, vzdálenost od instituce, ...)

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

33. Vysoká konkurence pro získání grantu z programu Erasmus

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

34. Neznalost výhod studia v zahraničí

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

35. Kompletní studium v zahraničí v budoucnu (tj. plán studovat např. celé magisterském studium v zahraničí)

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

36. Nedostatek studijních programů v angličtině na univerzitě v zahraničí

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

37. Nesoulad akademického roku v zahraničí a doma

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

38. Nemožnost výběru vysokoškolské instituce v zahraničí dle osobních preferencí (např. není partnerskou univerzitou ŠAVŠ)

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

39. Délka studijního pobytu v zahraničí

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

40. Nejistota přijetí na zahraniční univerzitu

Nedůležité   Téměř nedůležité   Ani nedůležité ani důležité   Důležité   Velmi důležité

ANOTAČNÍ ZÁZNAM

AUTOR	Zuzana Fejglová		
STUDIJNÍ OBOR	6208R087 Podniková ekonomika a management obchodu		
NÁZEV PRÁCE	Motivace studentů Škoda Auto Vysoké školy k výjezdu do zahraničí		
VEDOUCÍ PRÁCE	Mgr. Lenka Stejskalová, MBA		
KATEDRA	KJPIK - Katedra jazykové přípravy a interkulturních kompetencí	ROK ODEVZDÁNÍ	2018
POČET STRAN	53		
POČET OBRÁZKŮ	14		
POČET TABULEK	4		
POČET PŘÍLOH	3		
STRUČNÝ POPIS	<p>Cílem této bakalářské práce je analýza motivů studentů Škoda Auto Vysoké školy k výjezdu na zahraniční studijní a praktičtější pobyty a porovnání těchto zjištění s průzkumem Evropské komise. Na základě výsledků průzkumu budou stanovena doporučení pro Zahraniční oddělení, Studijní oddělení a vedení Škoda Auto Vysoké školy s cílem zvýšit zájem studentů o zahraniční pobyty. Tato práce se opírá o výzkumy Evropské komise a jejich zaměstnanců, které se do hloubky zabývaly problematikou výjezdu do zahraničí nejen u studentů, ale zároveň u zaměstnanců a dalších sociálních skupin.</p> <p>Praktická část je zaměřena na motivaci studentů Škoda Auto Vysoké školy k výjezdu do zahraničí. Bylo provedeno online dotazníkové šetření na dvou skupinách studentů. V první skupině byli studenti, kteří mají zahraniční zkušenost, nebo plánují do zahraničí vyjet. Druhou skupinu tvořili studenti, kteří do zahraničí vyjet nechtěli a ani nechtějí.</p> <p>Porovnané výsledky obou průzkumů se v nějakých faktorech shodují, v jiných se výrazně liší. Na základě průzkumu provedeném na studentech Škoda Auto Vysoké školy byly podány návrhy a doporučení pro Zahraniční a Studijní oddělení Škoda Auto Vysoké školy</p>		

KLÍČOVÁ SLOVA	Zahraničí, Erasmus+, motivace, studijní pobyt, praktičtanský pobyt, Škoda Auto Vysoká škola, studenti, Evropská Unie, výzkum
----------------------	--

ANNOTATION

AUTHOR	Zuzana Fejglová		
FIELD	6208R087 Business Administration and Sales		
THESIS TITLE	Motivation of students of Škoda Auto University to go abroad		
SUPERVISOR	Mgr. Lenka Stejskalová, MBA		
DEPARTMENT	KJPIK - Department of Language and Intercultural Competences	YEAR	2018
NUMBER OF PAGES	53		
NUMBER OF PICTURES	14		
NUMBER OF TABLES	4		
NUMBER OF APPENDICES	3		
SUMMARY	<p>The aim of this bachelor thesis is to analyse the motives of students of Škoda Auto University to their study and internship abroad and to compare these findings with the European Commission survey. Based on the results of the survey, recommendations will be made for the International Office, Study Affairs Department and the management of Škoda Auto University to increase the interest of students in foreign mobility. This work is based on the research by the European Commission and its staff, which dealt with the issue of international mobility not only to students, but also to employees and other social groups.</p> <p>The practical part is focused on the motivation of students of Škoda Auto University to go abroad. An online questionnaire survey was conducted on two groups of students. The first group was students who have had their foreign experience or are planning to go abroad. The second group consisted of students who did not want to go abroad and do not plan any mobility in their future.</p>		

	Comparable results of the two surveys are the same in some factors, differing significantly in others. Based on a survey conducted at Škoda Auto University students, suggestions and recommendations were submitted to the International Office and Study Affairs Department of the Škoda Auto University.
KEY WORDS	Abroad, Erasmus+, motivation, study and traineeship, Škoda Auto University, Students, European Union, research